ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ

O'ZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI — FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ИШОНЧ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

11 сентябрь, пайшанба 1997 йил №106 (456)

Сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади

ЯПОНИЯ МАДАНИЯТИ — МЕҲМОНИМИЗ

12 сентябрда Ўзбекистонда Япония маданияти кунлари дастури бошланади

Япония жаҳонни ҳайратга солаётган мамлакатдир. Дунёда ҳеч бир инсон йўқки, япон машинасозлиги, электроника, асбобсозлик маҳсулотлари ва ютуқларидан хабардор бўлмасин. Бундай муваффақиятларга Кун чиқар мамлакат ҳар бир фуқаросининг матонатли меҳнатлари ва сайъ-ҳаракатлари туфайли эришилган.

Маданият — бу ўтмиш ва бугунги кунни, бугунги кун билан келажакни туташтирадиган, дунёнинг қаерида жойлашганидан қатъий назар мамлакат ва халқларни бир-бирига яқинлаштирадиган кўприкдир. Энг муҳими эса эзгулик ва яратувчанликка асосланган руҳий ибтидо ва маданий пойдеворнинг умумийлигидир.

Япония билан Ўзбекистонни минглаб чақирим йўллар ажратиб туришига қарамасдан улар бир-бирига кўп жиҳатлари билан ўхшашдир. «Икэбана», «кимоно», «карате», «айкидо» каби япон иборалари кундалик ҳаётимизда ишлатиладиган сўзлар қаторидан жой олган.

Шу йилнинг сентябрь ойи икки халқ маданий алоқалари тарихида янги саҳифа очади. 12 сентябрда Ўзбекистонда Япония маданияти кунлари очилади.

Расман у пойтахтда япон боғи барпо этиш билан боғлиқ. Бу боғ учун доимо гавжум ва шаҳарликларнинг севимли гўшаси Тошкентленд ҳудудидан жой ажратилган. У ерда деярли бутун япон табиатини акс эттирувчи буталар, дарахтлар, гуллар жамул-жам бўлади.

Ўзбекистондаги япон маданияти кунларининг сентябр дастури ҳақида гапирсак, у биринчи марта шундай тиғис ва кенг қамровлидир. Республика Кино уйида япон кино ижодкорлари томонидан яратилган бадиий фильмлар кинофестивали бўлиб ўтади. Тошкентлик томошабинлар япон кинематографчилари томонидан яратилган бешта бадиий ва бешта мультипликацион фильмларни томоша қиладилар. Балет ихлосмандлари эса 15 сентябр куни Алишер Навоий номидаги катта театрда Кэико Екояма раҳбарлигидаги раққосалар гуруҳи томонидан намойиш этиладиган «Япония йил фасллари» балетини кўриш шарафига муяссар бўладилар.

Замонавий япон меъморчилиги кўргазмаси Ўзбекистон Давлат музейида, қорасиёҳда ишланган расмлар (суибокуга) ва хаттотлик асарлари эса Республика рассомлари кўргазмалар залида намойиш этилади. Пойтахт «Аквапарк» сайилгоҳида халқ рақслари (нихонбуе) ва фольклор мусиқаси (кото), гуллардан моҳирона тарзда гулдасталар ясаш (икебана), миллий таомлар тайёрлаш, шунингдек каратэ, айкидо, дзюдо каби жангари санъатлари намойишлари бўлиб ўтади. Тошкентликлар, шунингдек анъанавий япон аёллари кийимлари (кимоно) кўргазмасидан баҳра оладилар, какизомэ (япон мактаб дастурига киритилган, бахт келтирувчи биринчи сўзлар ёзиш санъати) билан яқиндан танишадилар. Таниқли япон олимлари пойтахт олийгоҳлари талабаларига маърузалар ўқийдилар.

Шуни эслатиб ўтиш керакки, япон маданияти кунлари дастуридаги кўпчилик тадбирларга кириш бепул.

Аслом АКБАРОВ,
«Жаҳон» ахбороти агентлиги.

ҚИЗҒИН БАҲСЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Куни кеча пойтахтимизнинг «Юнусобод» теннис мажмуида юртимиз байроғи кўтарилиб, мадҳияси янграб, анъанавий севимли халқаро турнир ҳисобланмиш Президент кубоги мусобақалари тантанали равишда очилди. Тўртинчи бор ўтказилаётган бу халқаро турнирни юртбошимиз Ислом Каримов кириш сўзи билан очиб, ўзбек халқи номидан турнир қатнашчилари, меҳмонларни ушбу спорт байрами билан қутлади. Шунингдек, юртбошимиз ушбу теннис мажмуининг қўшимча қишки иншоотини барпо этган ташкилотлару қурувчиларга самимий миннатдорчилигини билдирди. Сўнгра кортларга турнирнинг иккинчи ракеткаси буюк британиялик Тим Хенман ҳамда франциялик Тьери Шампионлар чиқишдилар.

Қизғин ва муросасиз 2,5 соат давомида ўтказилган 3 сетдаги беллашувлар 6:4, 6:7, 7:6 ҳисобида Хенман фойдасига ҳал бўлди. Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, Хенман рақибига нисбатан анча маҳоратга эга бўлса ҳам, ундан тенг қаршиликка учради. Сўнгра кортга юртдошимиз Дмитрий Тамашевич ҳамда жаҳон ПТА таснифига кўра учинчи ўриндан жой олган россиялик Евгений Кафельниковлар тушишди. Бу учрашувда эса омад Евгенийга кулиб боқди. У Дмитрийни 2 сетда 6:4 , 6:2 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Энди турнир тарихи тўғрисида икки оғиз сўз. Ёдингизда бўлса ўтган йилги ўтказилган ушбу турнирда испаниялик теннисчи Феликс Монтер барча рақибларини ортда қолдириб Президент кубогини қўлга киритган эди. Жуфтлик баҳсларида эса аргентиналик Корпантьер ва испаниялик Мегель Пастуралар ғалаба қозониб ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғонасидан жой олишган. Тўртинчи бор ўтказилаётган мусобақанинг ўтган йилги турнирдан фарқи шуки, кубок баҳслари ПТА тасарруфи остида ўтказилмоқда. Турнир нуфузининг ошганлигини Франция очиқ чемпионати ғолиби ҳамда жаҳонда жуда катта обрўга эга бўлган Евгений Кафельниковнинг иштирок этаётганлигидан ҳам билиб олиш қийин эмас. Бу теннисчи бўлиб ўтган ана шундай 13 та нуфузли мусобақаларда ғолиб чиққан. Е.Кофельников Ўзбекистонга Президент кубоги баҳсларининг бош совринини қўлга киритиш иштиёқида келганини сир тутаётгани йўқ. Чунки Евгений турнирдан рейтинг ва тажриба жиҳатидан ҳам энг кучли теннисчилардан биридир. Швейцариялик Марк Россеть ҳам рейтинг бўйича жаҳондаги кучли 27 теннисчи сафидан ўрин олиб келяпти. Бу теннисчи 1992 йилдаги Ёзги Олимпиадада олтин медаль соҳиби бўлган. 1995 йил Франциядаги очиқ чемпионатда Россеть ярим финалгача етиб борган. Англиялик Тим Хенман ҳақида ҳам мана шундай илиқ гапларни айтиш мумкин. Бу теннисчи рейтинг рақами бўйича жаҳондаги 21 теннисчи сафидан ўрин олиб турибди. Республикамиз спорт мухлислари ҳамюртимиз Олег Огородовга катта умид боғлашяпти. Теннисчимиз шу йилнинг ўзида бир қатор йирик турнирларда иштирок этиб, ўз рейтингтини оширишга муваффақ бўлди. Олег Огородов республикамиздаги етакчи теннисчилардан бири ҳисобланади. У кеча швециялик Иво Нювергирни 6:4 ва 7:5 ҳисобида енгди. Россиялик Андрей Столяров германиялик Николос Киефирга қарши майдонга тушиб, бу ўйинни ўз фойдасига ҳал қилди. Американлик теннисчи Винкенг Спадия дастлабки учрашувда, ҳамюрти Кембль Скиф билан беллашди. Бу ўйинда омад Спадияга кулиб боқди.Жуфтликлар баҳсида кортга тушган республикамиз вакиллари Дмитрий Тамашевич Вадим Куценколар жуфтлиги дастлабки турда ўз рақибларидан мағлубиятга учрашди. Юртдошимиз Олег Огородов навбатдаги учрашувни Андрей Столяров билан ўтказади. Агар уни ҳам мағлубиятга учратса, тўғридан-тўғри навбатдаги босқичга чиқади.

Тўртинчи бор ўтказилаётган мазкур турнир анъанавий тус олиб, қизғин беллашувлар остида ўтказилмоқда. Ўтган йилгига нисбатан бу йил иштирок этадиган теннисчиларнинг кўплиги ва кучли теннисчиларнинг таклиф этилганлиги билан ажралиб турибди. Шу боис ҳам ҳар бир теннисчи ғолиблик учун бор маҳорат ва қобилиятини ишга солмоқда.

Ҳа, катта нуфузга эга турнир ғолибларини кутмоқда. Кортларда эса беллашувлар қизғин давом этмоқда.

Улуғбек АҲРОРОВ,
«Ишонч»нинг махсус мухбири.

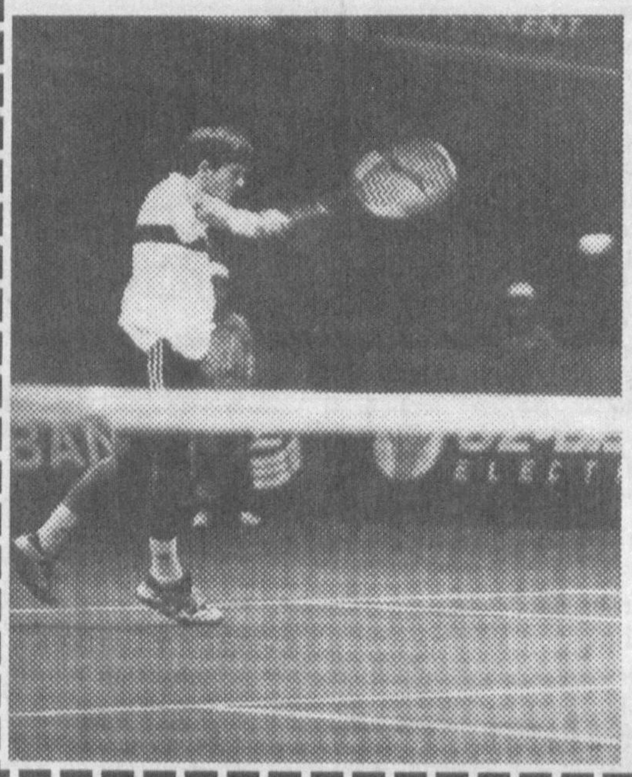

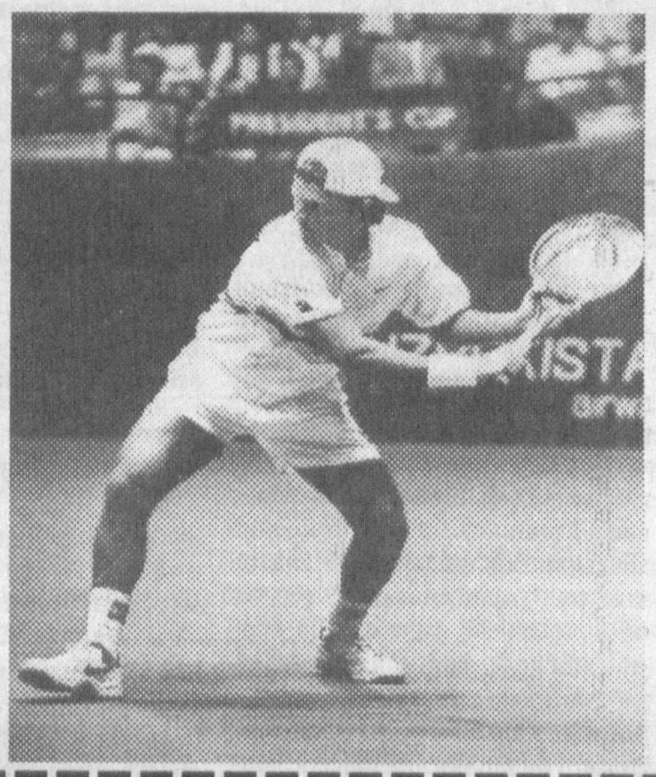

Суратларда: мусобақа очилиши тантанаси ва беллашувдан лавҳалар.

Эртага Алматида бошланадиган II Марказий Осиё ўйинларида юртимиз шарафини ҳимоя қилиш учун спортчиларимиз жўнаб кетишади. 4-саҳифада шу ҳақда ўқийсиз.

4-саҳифада шу ҳақда ўқийсиз.

ҲОСИЛ НОБУД БЎЛМАЙДИ

Ёки бунга қандай эришилмоқда

Тегишли давлат ташкилотларининг маълумот беришларича, ҳар йили етиштирилаётган боғдорчилик ва сабзавот маҳсулотларининг чорак, баъзан эса учдан бир бўлаги беҳудадан-беҳудага нобуд бўлиб кетар экан. Бинобарин, Президентимиз шу йил Вазирлар Маҳкамасида ўтказилган йиғилишлардан бирида бу масалага алоҳида эътиборни қаратдилар. Хўш, қишлоқ хўжалигидаги ушбу муаммо жойларда қандай ҳал этилмоқда?

— Дарҳақиқат, инсон ризқи учун аталган нарсани нобуд қилишнинг ўзи кечирилмас гуноҳ ёки ҳозирги кунимиз тили билан айтганда эса катта жиноят ҳисобланади,- дейди шу мавзуда гап кетганида Янгиқўрғон туманидаги «Кўкёр» ширкатлар уюшмасининг раиси Жўрамирза Раҳматуллаев.- Ўзингиз ўйлаб кўринг, ахир, бир туп олма дарахтини ўстириб мевага киритгунча тўрт-беш йил вақт ўтади. Шу давр ичида унга сарфланган меҳнат ва ҳаражатни айтинг. Боғбон бечора уни шунча йил фарзандидек ардоқлайди, ғамхўрлик кўрсатади, парваришлайди, суғоради ва озиқлантиради. Гул кўрсатганидаги қувончини тасаввур қилинг. Мева туккач эса у пишиб етилгунча тағин атрофида минг бор айланиб — ўргилади. Шундай экан, унинг сиз таъкидлагандек, шунча қисмини елга совуриш гуноҳгина эмас, балки гуноҳи азимдир.

Тўғри, бир пайтлар, аниқроғи шўролар тизими даврида компаниячилик, топшириқни инқилобнинг фалон йиллиги кунигача бажариш, деган ақида юрарди. Боғбон ёки деҳқон эса ўз жонини жабборга бериб бўлса-да, ўша муддатга хушхабар етказишлиги шарт эди. Қаердаки, иш шошма-шошарлик билан бордими, ўша жойда албатта, бирон кори-ҳол юз беришлиги аён. Шу сингари қарабсизки, ўлган-тирилганига қарамасдан ҳосил тайёрланилганидан унинг талай қисми бой бериларди. Ҳолбуки, пала-партишлик билан узилган мева, куйди-пишди усулида кавланган картошка, заха етказиб юлинган пиёз кўп турмайди. Қолаверса, уларни маълум муддатгача сақлаш учун зарур шароит яратилмаса, шунча сарфланган меҳнат ва машаққат, сарф-ҳаражатлар самараси бой берилди, дея беринг. Бундай хатоликлар хўжалигимизда ҳам кўп марта юз берган ва унинг жабрини тортганмиз. Бугунги кунда бу борада ақлимизни йиғиб олганлигимиз учун шундай хулосага келяпман.

Суҳбат жараёнида биз билан бирга ўтирган бош ҳосилот Тоҳиржон Араббоев Жўрамирза ака мулоҳазаларини қувватлади:

— Масалан, хўжалигимизда бу соҳада амалга оширилаётган ишларни мисолга олиб ўтайлик,- деди у.- Ҳудудимиз тоғолди зонасига киради. Бу йил 1470 гектар майдонда ҳосил етиштиряпмиз. Шундан 610 гектарини олма ва нок дарахтларидан ташкил топган боғлар, 250 гектарини картошка, 240 гектарини бошоқли ғалла, 150 гектарини беда ва бошқа экинзор майдонлари ташкил этади. Ўтган йилда ишлаб чиқаришнинг барча тармоқлари бўйича топшириқларни муваффақиятли уддалаган бўлсак, жорий йилдаги ишларимиз ҳам чакки эмас. Энг аввало ғаллачиликни ривожлантириш йўлида дуруст натижаларни қўлга киритдик. Дон тайёрлаш топшириғини ошириб уддаладик. Ҳаммаси бўлиб 900 тоннадан зиёд ҳосил етиштирдик. Шундан 700 тоннаси давлатга сотилди. 150 тонна ғаллани эса ширкатимиз аъзоларига имтиёзли нархларда тақсимладик. Қолган қисми бошқа мақсадлар учун ажратилди. Оқилбек Сатимқулов, Мирзолим Эшонов бошлиқ бригадалар дончиликда юқори натижаларга эришдилар. Ўзингиз далаларимиз ва боғларимизни айланиб кўрдингиз, катта меҳнат ҳамда машаққатлар эвазига бунёдга келган мевалар ва картошка ҳосили кўзни қувонтиради.

Бош ҳосилот айтганидек, ҳақиқатан, бу йилги ҳосил осонликча етилмади. Биринчи навбатда Подшоота сойидаги сув бултургисининг ярим миқдорига ҳам етмади. Ҳар томчисини ғоят қадрлашга, ўз ўрнида сарфлашга тўғри келди. Боғбонлар ва деҳқонлар тунларни тонгларга улаб ишладилар. Кўпчилик тикилса тоғ қулайди, дейилганидек, бир ёқадан бош чиқариб тўкилган манглай тери ўз самарасини кўрсатди. Ҳар қачонгига нисбатан ҳам мўл картошка ҳосили пишиб етилди ва уни кавлаб олишга киришилди. Агар 1996 йилда 3300 тонна иккинчи нон ҳосили йиғиштириб олинган бўлса, истиқлолимизнинг олтинчи йилида бу рақамни 5 минг тоннага етказиш мўлжалланмоқда. Умуман, хўжалик бўйича ҳар гектар картошка майдони ҳосилдорлигини 20 тоннаданга етказиш кўзланган бўлса, Раҳимжон Отабоев, Абдуғани Тиллабоевлар раҳбарлик қилишаётган бригадаларнинг жамоалари ҳосилдорликда 25 тонналик маррани эгаллашга бел боғлашган.

Тоғларга тирмашган Кўкёрнинг олмазор ва нокзор боғлари кўринишидан нигоҳингиз яшнайди. Айниқса, 1- ва 9-бригадаларда ҳосил мўл етишди. Бинобарин, дастурхонимиз кўрки ва минг дардга даво саналмиш ҳосилнинг бир донасини ҳам нест-нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш учун кураш қизғин паллага кирган.

Ширкатлар уюшмаси раиси ва бош ҳосилот якдил таъкидлашганларидек, нобудгарчиликсиз ишлаш бу йилги мавсумнинг бош шиорига айланган. Бунинг учун зарур даражада моддий-техника базаси яратилганлиги, вилоят ва туман ҳокимликларининг бу масалага аҳамиятни кучайтираётганликлари мадад бўлмоқда. Чунончи, хўжаликда мевани қайта ишлаш кичик корхонаси ишга туширилди.

Мазкур саноат шахобчасининг қулайлиги шундаки, ерга тўкилган ва сотишдан ортган маҳсулот шарбатга айлантирилмоқда. Бунинг учун мева пишиб шамол ёки бошқа бирон сабаб билан дарахт тагига тушган ҳосил дарҳол териб олиниб қайта ишланади. Бутун қиш бўйи ҳам сотишдан ортгани ёки бозорга чиқаришдан кўра шарбатга айлантириш самарали деб ҳисобга олинган борлик маҳсулот қайта ишланади. 1996 йил ҳосилидан 3 минг тонна олма, 1,5 минг тонна нок шарбати тайёрланиб Наманган консерва корхонасига сотилди.

Вилоятда кўплаб қўшма корхоналар қурилаётганлиги ҳам бу борадаги муаммоларни ечишда мадад бўлмоқда. Шу туманнинг Исковот қишлоғида Швеция билан ҳамкорликда бунёд этилган «Алма-Лавал» қўшма корхонаси шулар жумласига киради. Олдиндан тузилган қўшма шартномага мувофиқ бу ерга 400 тонна мева етказиб берилиши керак. Шунга мувофиқ кунига 35-40 тоннагача мева ортган Кўкёр карвони корхона эшигидан кириб келмоқда. Шунингдек, Тўрақўрғон шаҳридаги қуруқ меваларни қайта ишлаш корхонасига ҳам нобуд бўлишдан сақлаб қолиб қуритилган олма ва нок қоқилари етказиб берияпти. Кўпни кўрган оқсоқоллар ва мутахассислардан уюшган сифат комиссияси эса боғлар ва далаларни айланиб бу борада бажарилаётган ишлар боришини назоратдан ўтказиб боряпти.

— Ҳосил нобудгарчилигига қарши кураш ва катта меҳнат ҳисобига етишган мўл ҳосил ҳамда бу йил картошкачиликнинг уруғ етиштиришга ихтисослаштирилганлиги натижасида катта даромад олишга имконият туғиляпти ёки рақамлар тили билан ифодалаганда 70 млн.сўмдан кўпроқ даромад олишни мўлжаллаяпмиз,- дейди суҳбат охирида ширкатлар уюшмаси раиси Жўрамирза Раҳматуллаев.- Бундан биз ишловчиларимиз барча фуқароларимиз турмуш фаровонлигини оширишда фойдаланамиз. Биз одамларга ғалладан ташқари 30 тонна ун, 3 тонна гурунч, анчагина миқдорда ёғ ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатдик. Хоҳловчиларга иш ҳақи юзасидан катта миқдорда картошка бермоқчимиз. Мақсадимиз бозор муносабатларига ўтиш босқичининг вақтинчалик қийинчиликлари даврида ҳеч ким рўзғор тебратишда шошиб қолмасин.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири

Иқтисодиёт хабарлари

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. Шу кунларда «Қозоқдарё» балиқ заводи жамоаси келгуси йил ҳисобига балиқ овлаб топширмоқдалар. Жорий йил бошидан буён давлат қабул пунктларига 1 минг 480 центнердан кўпроқ балиқ овлаб топширилди. Шунингдек, истеъмолчиларга 3 миллион сўмлик дудланган балиқ маҳсулотлари етказиб берилди.

* * *

НАМАНГАН. Янгиқўрғон тумани меҳнат жамоаларида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва турини кўпайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу туфайли бу соҳада салмоқли натижаларга эришилаётир. Масалан, ўтган ойларда 35 миллион сўмликдан зиёд шундай маҳсулотлар ишлаб чиқарилиб, бу борадаги режа 136 фоизга адо этилди. Топшириққа нисбатан 9 ярим миллион сўмлик, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан эса 6,3 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди. Биргина туман таъмирлаш ҳиссадорлик жамиятида 30 турга яқин халқ истеъмоли моллари тайёрланмоқда.

Шунингдек, тумандаги «Зуҳал», «Исковат», «Туркистон» хўжаликларидаги бир қатор кичик ва хусусий фирмаларда ҳам ана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

* * *

ҚАШҚАДАРЁ. Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш тўғрисида»ги дастурини амалга ошириш борасида Китоб туманида ибратли ишлар амалга оширилаяпти. Жумладан, «Китоб» агрофирмасига қарашли «Очамайли», «Айринчи», «Узунқур», Раззоқ Шоймонов номли жамоа хўжалигининг Бештерак қишлоқларига истиқлол байрами арафасида газ келтирилди.

2-»Ўзбекгазқурилиш» тресги бунёдкорлари қисқа муддатда 30 километрли масофага газ қувурлари тортиб келишди. Бу эса туманда яна 35 минг аҳолининг табиий газдан баҳраманд бўлишганидир.

***

НАВОИЙ. Вилоят «Мевасабзавотузум» деҳқон саноати бирлашмаси вилоят хўжаликларида етиштирилган маҳсулотларни жаҳон андозаларига мос равишда қайта ишлаб, дунё бозорига олиб чиқиш мақсадида жиддий ҳаракат қилишяпти. «Учқора»нинг қора майизи ва «Қуйимозор» узумларининг шуҳратини ошириш борасидаги қадамлар мақтовга лойиқ. Ҳозир бирлашма таркибида олтита боғдорчилик ва узумчилик хўжалиги, ҳамда «Лаззат», «Зебо» ҳиссадорлик жамиятлари фаолият кўрсатаяпти. Бирлашмада хом ашёни қайта ишлашга катта эътибор қаратилган. Шу йилнинг ўзида «Зебо» ҳиссадорлик жамияти 800 тонна, «Лаззат» ҳиссадорлик жамияти 1 минг тонна, «Қуйимозор» жамоа хўжалигидаги вино заводи 2 минг 500 тонна узумни қайта ишлаб, сифатли шароб тайёрлаш режасини тузишди. Чунки бирлашма тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришдан кўпроқ манфаат кўраяпти. Шу боисдан Хатирчи туманидаги «Учқора», «Навбаҳор туманидаги Жамбул номли жамоа хўжаликларида вино тайёрлаш пунктлари қурилиши жадал олиб борилаяпти. Навбаҳор туманидаги «Гигант» жамоа хўжалиги эса Германия ишбилармонлари билан жем ва мармелад ишлаб чиқариш заводи қуриш учун шартнома тузишди. «Қуйимозор» шароб ишлаб чиқариш заводида соатига 1 минг 600 шишага вино қадоқлаш линияси ишга туширилди. Бирлашмада эл маъмурчилиги йўлида дадил одимлар ташланаётганлиги қувонарлидир.

***

БУХОРО. Излаган имкон топади, — деган ҳикматга амал қилаётган Коғон туманидаги «Бухоропарранда» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти аъзолари шу соҳани ривожлантиришга ҳаракат қилаяптилар. Улар бугунга қадар 9 миллион донадан кўпроқ тухум ишлаб чиқариб, йиллик режаларни уддаладилар. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1 ярим миллион донадан кўпроқ тухум сотилди.

Паррандабоқарлар деҳқончилик соҳасида ҳам муҳим тадбирларни амалга ошираяптилар. Улар бу йил 36 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан буғдой етиштирдилар.

Марказий Осиё янгиликлари

Тошкентда Марказий Осиёда энг йирик бўладиган бизнес маркази қуриладиган бўлди. Шу йилнинг тўртинчи чорагидан қурилиши бошланиб, 2000 йилга ишга тушадиган бу йирик иншоотни Ўзбекистон DAEWOO фирмаси билан биргаликда фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. 325 миллион Америка доллари сарфланадиган бу комплексда турар-жой, спорт ва маиший хизмат кўрсатиш бинолари, шунингдек, 450 кишилик меҳмонхона ҳам бўлади.

***

Қозоғистон Россиянинг Каспий денгизидан нефть захираларидан фойдаланиш учун танлов эълон қилганлигидан ўз норозилигини билдирган. Чунки танловда фақат Россия концернлари қатнашиши кўзда тутилган.

***

МДҲ мамлакатларини чегара қўшинлари бошлиқларининг Бишкекда бўлиб ўтган кенгаши ўз ишини якунлади. Бу анжуманда ўзаро ҳамкорлик, давлат чегаралари хавфсизлигини таъминлашга оид 30 ортиқ ҳужжатлар имзоланди. Кенгаш ишига тўхталиб Қирғизистон Президенти А.Акаев «...мамлакатларимиз учун тинчликни сақлашда муҳим роль ўйнайди»,- деб айтди.

Етти иқлим нафаси

Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин билан Япония Бош вазири Рютаро Хасимото ўртасида шу йилнинг 1—2 ноябрь кунлари норасмий учрашув бўлиб ўтади. Ҳар икки мамлакат ташқи ишлар вазирликларининг баёнотларига кўра, учрашув Россиянинг Красноярск шаҳрида бўлиб ўтади. Борис Ельцин ва Рютаро Хасимото Жанубий Курил ороллари билан боғлиқ муаммоларни муҳокама этадилар. Маълумки, Япония ушбу оролларга эга бўлишга даъвогарлик қилмоқда.

***

Чечен ҳукумати Каспий нефтини Чеченистон ҳудуди орқали Россия портларига олиб ўтиш учун халқаро миқёсда қабул қилинган нархлардан анча юқори баҳони талаб қилмоқда. Шу нарса Россия билан Чеченистон ўртасидаги бу борада олиб борилаётган музокараларнинг муваффақиятсизликка учраётганига сабаб бўлмоқда. Шунга қарамасдан, ҳар икки томон ўзаро келишиб олишларига қаттиқ ишонмоқдалар. Россия ҳукумати Чеченистон ҳудудидан ўтадиган 153 километрлик нефть қувурини қуриб бериш мажбуриятини ўз бўйнига олмоқда.

***

Покистон Бош вазири Навоз Шариф ўз мамлакатини ядровий давлат деб эълон қилди. Кўпчилик давлатлар Покистоннинг бу қадами кўп йиллардан буён давом этиб келаётган Покистон-Ҳиндистон зиддиятини янада кучайтириб юборади деб ҳисобламоқдалар. Навоз Шарифнинг ушбу баёнотига жавобан, Ҳиндистон Бош вазири Гуджарал ўз давлатининг ҳозирча ядровий мамлакат мақомини олмаслигини, аммо Покистон тарафидан хавф туғиладиган бўлса, Ҳиндистон ҳам ўзини ядровий давлат деб эълон қилиш масаласини кўриб чиқажагини маълум қилди.

***

Фаластин мухториятининг раҳбари Ёсир Арафот мамлакатда авж олиб кетган терроризм билан жиддий кураш олиб боришини билдирди. Исроил ташқи ишлар вазири Давид Левига йўллаган мактубида Ёсир Арафот фаластинликлар томонидан ҳам, исроилликлар томонидан ҳам зўравонлик ва жиноятчиликка йўл қўйилмаслигига ишонч билдирган. Фаластин раҳбари ўз мамлакатида Исроилга қарши қуролли ҳужумларда иштирок этган, террорчиликда гумон қилинган ҳар бир фаластинликни ҳибсга олиш ҳақида фармон берди.

***

Афғонистондаги толибонлар ҳаракати ҳарбийлари бир қанча муваффақиятли ҳужумларни уюштирдилар. Шунингдек, толибонлар генерал Абдул Маликнинг Тошқўрғон шаҳрига қилган ҳужумини қайтаришга муваффақ бўлиб турибдилар. Абдул Малик Тошқўрғонга уюштирган ҳужумида оғир артиллериядан фойдаланмоқда. Ҳар икки томондан кўп миқдорда аскарлар ҳалок бўлишган.

Жаҳон ахборот агентликлари хабарлари асосида.

ОБИДАЛАР ҲАМ ҚЎШИҚ КУЙЛАДИ

Ўзбекистон — бу собиқ советлар занжиридан озод бўлиб чиққан мамлакатлар ичида ўз мустаҳкам мавқеига эга бўлиб бораётган мамлакат. Шу юртлар орасида бугунги кунда қўшиқ куйлаш имконига эга бўлган, халқининг кўнглига мусиқа сиғадиган ягона Ватан. Дунё сиёсатдан қалққан, кўплаб мамлакатларда уруш олови тинмаётган, халқи жиддий сиёсий учрашувлардан нажот истаб турган бир пайтда, не бахтким, халқимиз байрамлар, мусиқа оғушида яшаяпти. Мамлакатимиз халқи дунё халқлари билан мусиқа тилида танишиб, сўзлашаётган экан, қўшиқ орқали халқларни бирлаштираётган экан, бу ҳам халқаро аҳамиятта молик сиёсат. Ким айтса хато айтади: сиёсат фақат ўта жиддий тадбирлардан иборат деб. Мусиқа тадбири турли халқларни жипслаштираётган экан, турли халқлар қалбини ром этиб, уларни бир-бирига қарши курашдан воз кечишга чорлаётган экан, бу катта сиёсат. Зотан, Мамлакатимиз Президенти фақатгина мамлакатимиз халқига эмас, халқаро аҳамиятда ҳам ўз хизматини намоён этиш заруриятини ҳисобга олиб юртимизда «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивалини ўтказишга ташаббус кўрсатди.

Самарқанднинг тарихий обидаларига ҳамоҳанг «Шарқ тароналари» намойиши ниҳоясига етди, лекин бу тароналар Шарқ халқлари қалбининг қўшиққа ташналигини янада оширди. «Ўзимни кўпгина қўшиқларни куйлаб бўлгандек, санъат соҳасида талайгина ишлар қилиб улгургандек ҳис қилардим, — дейди фестивал иштирокчиси Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист хонанда Марям Сатторова. — «Шарқ тароналари» фестивали менда янги-янги ташаббуслар уйғотди. Яна икки йилдан сўнг бу тадбирда қатнашиш, Шарқ халқлари мусиқаси билан янада яқинлашиш, айтиш жоиз бўлса, ўзимни ғолиблар сафида кўриш истагини ўйлаб, ўзимни қайта туғилгандек ҳис қилдим.»

Бундай холис ният кимни янги ижодий изланишларга бошламайди, дейсиз. Назаримда бундай ҳаёт-бахш туйғулар фестивалнинг ҳар бир иштирокчиси кўнглидан ўтганга ўхшайди. Шундай қилиб, суҳбатдошимиз фестиваль иштирокчиси, мумтоз қўшиқларнинг моҳир ижрочиси Марям САТТОРОВА.

— Марямхон, Сиз фестивалда ўз иштирокингизни ва юртимиз санъаткорлари иштирокини қандай баҳолайсиз?

— Аввало шуни айтиш керакки, мен фестиваль конкурсида эмас, фестиваль иштирокчиси сифатида Фузулий ғазали билан айтиладиган «Қурбон ўлан» қўшиғи ҳамда Катта ашула билан қатнашдим. Конкурсда ҳар бир мамлакатдан биттадан хонанда иштирок этиши керак. Республикамиздан бу конкурсда Ўзбекистон халқ артисти Муножотхон Йўлчиева қатнашди ва биринчи ўринни эгаллаб, ўзбек қўшиқчилик санъати мавқеини шарқ санъаткорлари даврасидаги муносиб ўрнини намоён этди.

Санъатда ҳам баҳс бор. Лекин бошқа баҳслардан фарқли ўлароқ санъатдаги баҳсда ғолиб бўлади-ю, мағлублар бўлмайди. Санъат мухлиси олдида ўз санъатини намоён қилишнинг ўзи катта муваффақият саналади. Фараз қилинг-а, ғолиблар саноқли. Лекин санъат мухлислари қанчадан-қанча ажойиб ижрочиларнинг ижроларини олқишладилар. Уларнинг ҳеч бирининг ижроси мухлислар қалбини бефарқ қолдирмади. Энг муҳими, одамлар Шарқ тароналаридан баҳраманд бўлишди. Шу боисдан ҳеч бир ижрочининг ғолиб бўлмагани учун кўнгли чўкмади. Аксинча, фестивалда иштирок этганидан, унда ўз санъатини намойиш қилиш бахтига муяссар бўлганидан мамнун бўлиб юртига қайтди. Зотан, фестивалнинг моҳияти ҳам фақат ғолибларни аниқлашдангина иборат бўлмай, балки унинг Шарқ тароналаридан халқларни баҳраманд қилишдек, уларни мустаҳкам жипслаштиришдек холисона мақсади ҳам бор эди.

— Сиз санъаткор сифатида фестиваль конкурси ғолибларининг санъатини қандай баҳолайсиз, аниқроғи, сиз ғолиблар сифатида кимни тан олган бўлардингиз?

— Фестивалнинг бош соврини — ГРАН-ПРИ соҳиби эълон қилинганда, ўз башоратимдан ҳаяжонланиб кетдим. Чунки бош соврин соҳиби деб тан олинган Озарбайжон қўшиқчиси Симара Имонова билан биз фестиваль давомида яқиндан дўстлашиб, бир-биримизга катта-катта ютуқларни башорат қилган эдик. Мен унинг талантини бош совринга муносиб дея ўзига айтган эдим. Биласизми, халқ тили билан айтганда, унда худо берган овоз бор, унда шу овоздан фойдалана олиш имкони бор. Унинг ўз санъати, ҳаракатига мос кийим танлашини айтмайсизми. Шу боис у «Сегоҳ»ни куйлаганда унинг бутун вужуди ҳам қўшиққа айлангандек эди. Аслида кўпгина санъаткорлар ўз ҳамкасблари талантини кам тан олади, ёки кўпчилик тан олсагина тан олади. Лекин ишонинг, мен унинг талантига унинг ғолиб деб эълон қилинишидан олдиноқ тан бердим. Хуллас, менда Симара эмас, бошқа кимдир бош соврин эгаси бўлиши керак эди, деган тушунчага ўрин қолмаганди. У Шарқ мумтоз санъатининг келажакларидан бири.

— «Шарқ тароналари» халқаро фестивали тантаналари Ўзбекистонда Мустақиллик байрами билан қоришиб кетди ва Ўзбекистон халқи учун қўш байрам бўлди. Шу кунлари сизга яна бир байрам бўлди. Президентимиз фармони билан «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист» унвонига сазовор бўлдингиз. Айтинг-чи, сиз учун уларнинг қайси бири қадрлироқ туюлди?

— Ростини айтсам, мен буларнинг ҳеч биридан воз кеча олмаган бўлар эдим. Назаримда унвон ва бошқа тақдирланишларнинг мана шундай катта тантаналар арафасида тақдим этилиши бу мамлакатимиз раҳбари тасдиқлаган ҳужжатнинг халқ орасида ўз тасдиғини топишига хизмат қилади. Шу кунлари кимки, бирон — бир қувончга эришса, бутун халқ у билан бирга қувонади. Бу ўзингдаги қувонч сарҳадини икки баробар оширади.

***

Самарқанд бежизга «Шарқ машъали» деган ном олмаган. Ва бугун бежизга бу шаҳар шарқона оҳанглар намойиши учун танланмаган. Бундаги тарихий обидалар қатига Шарқ мусиқасининг асл илоҳий оҳанглари сим-сим бўлиб сингиб кетган. «Шарқ тароналари» фестивали кунлари янграган оҳангларга Самарқанд обидалари қатидаги шу наволар жўр бўлди ва бу мусиқалар турли миллат халқлари қалбидан жой олди.

Чори ЛАТИПОВ.

Суратда: Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Марям Сатторова.

Солиқ тизими

ҚЎЙНИДАН ТУШСА...

«Бозор муносабатларига ўтиш шароитида солиқлар иқтисодий сиёсатни амалга оширишда энг муҳим бошқарувчи омил бўлиб қолади».

И. Каримов

Маълумки, солиқ тизими республикамиз мустақиллиги билан тенгдошдир. Унинг ташкил топганига олти йил бўлди. Мамлакат миқёсида амалга оширилган ислоҳотлар, иқтисодий жараёнларни солиқ тизимисиз тасаввур этиб бўлмайди. Қашқадарё вилояти солиқ бошқармасининг бошлиғи Д.ТОШМАНОВ билан қилинган қуйидаги мулоқотда бу соҳада эришилган муваффақиятлар, режалар ва айрим муаммолар хусусида фикр юритилади.

— Даврон Сайфиевич, далиллар ва рақамлар бошқарма, шаҳар ва туман солиқчилари самарали фаолият кўрсатиб иқтисодиётимизга салмоқли ҳисса қўшаётганликларини исботлаб турибди. Келинг, суҳбатимизни жорий йилнинг дастлабки олти ойида эришилган меҳнат ютуқларидан бошлайлик.

— Солиқ тизими ташкил топган қисқа вақт барча ҳамкасбларимиз қатори биз учун ҳам изланиш, ривожланиш, янгича фикрлаш йиллари бўлди. Ана шу давр мобайнида солиқ маданиятини шакллантириш сари дадил ва ишончли қадам ташланди. Мустақил мамлакатимизнинг ўзига хос, жаҳондаги илғор мамлакатлар андозасига мос солиқ сиёсати яратилаётганлигидан мамнунмиз.

Ўтган йиллар мобайнида вилоятимизда ҳам бир қатор ташкилий, тарбиявий, ижтимоий тадбирлар амалга оширилди. Натижада бюджетнинг даромадлар қисми сезиларли даражада ўсди.

Бу йилги меҳнат муваффақиятлари ҳам анчагина салмоқли бўлаяпти. Ўтган олти ой мобайнида ғазнага 8 млрд 327 млн.сўм маблағ туширилди. Бу кутилгандан 49,7 млн, ўтган йил шу даврига қараганда эса қарийб 4 млрд.сўм кўп демакдир.

Барча шаҳар ва туманларда белгиланган режалар ошириб адо этилса-да, бироқ фойдаланилмаган имкониятлар ҳам йўқ эмас. Айрим туманларда у ёки бу солиқ турлари, тўловлар бажарилмади. Натижада бюджетга кутилган 273 млн.сўм тушмай қолди.

— Республика Вазирлар Маҳкамасининг яқинда бўлиб ўтган 1997 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва иқтисодий ислоҳотларнинг бориши муҳокама этилган мажлисда солиқ ташкилоти шаънига ҳақли эътирозлар билдирилди. Президентимиз И.Каримов дебиторлик ва кредиторлик қарзлари масаласи ўткир муаммо бўлиб турганлигини алоҳида қайд этди. Қашқадарёда бу борадаги аҳвол қандай?

— Жуда ташвишли. Баъзи корхона раҳбарларининг бепарволиги, айрим ҳолларда ҳотамтойлиги туфайли бюджетга тўловлар бўйича тушум камомади юқорилигича қолмоқда. Вилоят корхоналарининг бугунгача бўлган дебиторлик қарзлари 34 млрд 868 млн.сўмни, юридик шахслар ҳисобида бюджетдан боқимандалар миқдори 10890,2 млн.сўмни ташкил этади. Муддатида ундирилмаган солиқларнинг ошиб кетишига асосий сабаб «Ўзбекнефтигаз» миллий корпорациясига қарашли корхоналарнинг бюджетдан қарзи кун сайин ошиб бораётганлигидир. Бугунгача Муборак газ конлари бошқармасида қарзлар миқдори 3841,7 млн.сўмга, Муборак газни қайта ишлаш заводида 2264,4 млн.сўм, «Шўртан» газ конлари бошқармасида 2095,4 млн.сўмга етди. Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий аҳволи ночор бўлганлиги ҳам солиқ тўловлари юзасидан қарзларни ундириб олиш имконини бермаяпти. Банкларга қўйилган мажбурий тўлов топшириқномалари ижросиз, ҳаракатсиз турибди.

Юртбошимиз Вазирлар Маҳкамасининг юқорида қайд этилган йиғилишида «Корхоналар ва уларнинг раҳбарлари ўз айланма маблағларини сақлаш ва кўпайтириш масалалари билан жиддий шуғулланмаяпти. Ўзаро тўловлар амалга ошмаётганининг асосий сабаби айнан мана шундадир» деб таъкидлади. Баъзи корхона ва ташкилот раҳбарлари бу соҳадаги масъулиятни тўла ҳис этмаяптилар. Ҳатто хўжалик юритувчи субъектлар истеъмолчи ва буюртмачиларга жўнатиладиган маҳсулотларни ҳисоб-китоб қилмасдан, 15 фоизлик қийматни олдиндан тўламасдан турли хизмат кўрсатаётирлар. Бу ҳам шубҳасиз муддати ўтган қарзларнинг кўпайишига олиб келмоқда. Айни вақтда ана шу соҳадаги дебиторлик қарзлари 1947780,3 минг сўмга етди. 307 ташкилот 15 фоизлик тўловни амалга оширмасдан бошқа республикаларга 514943,5 минг сўмлик маҳсулот жўнатган. Ана шу соҳадаги қонун-қоидага амал қилмаганлиги учун корхона раҳбарлари ва бош ҳисобчиларидан 1019 кишига 3235,5 минг сўм жарима солинди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг бюджетдан қарздор хўжалик субъектларининг қарзларини уларнинг мол-мулклари ҳисобидан ундириб олиш ҳақидаги қароридан кейин биз вилоят хўжалик судига 145 корхонанинг 6884,3 млн.сўмлик қарзини ўзиш тўғрисидаги даъво аризаси билан мурожаат этдик. Шундан бугунгача 128 таси қондирилди.

— Ҳозир халқ орасида савдо ходимлари ҳақида турлича фикрлар юрибди. Аминмизки, улар ўртасида иймон, эътиқодлилари кўп. Лекин ўз манфаатлари учун ҳар қандай қонунбузарликдан қайтмайдиган ўғри, қаллоб кимсалар ҳам оз эмас. Уларга қарши кураш қандай ташкил этилган?

— Ҳа, савдогарлар ҳақида таъна ва дашномлар эшитилиб турибди. Бунинг заминида асос бор, албатта. Кўпчилик савдо ходимлари вақтинчалик содир бўлаётган қийинчиликлар даврида халқнинг талабига сезгирлик билан жавоб бериб, уларни имкони борича қўллаб-қувватлашни эмас, ўз ҳузур-ҳаловатларини ўйламоқдалар.

Бошқарма савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналарини назорат қилиш бўлими, шаҳар ва туман инспекциялари ходимлари билан ҳамкорликда йил бошидан буён 1641 корхона, дўкон ва шахобчаларда текшириш ўтказишди. Уларнинг 1315 тасида харидор ҳақига хиёнат қилиш, харидоргир молларни яшириб қўйиш ҳолатлари аниқланди. Бунинг натижасида 6302,8 минг сўм қўшимча ҳисобланиб, кўп миқдордаги маҳсулотлар давлат ҳисобига мусодара қилинди.

Ачинарлиси шундаки, кичи ҳақидан сира ҳазар қилмайдиган кўпчилик савдо ходимлари жиноятга қайта-қайта қўл уриб, узоқ муддатларга озодликдан маҳрум қилинмоқда.

1998 йилнинг 1 январидан эътиборан Солиқ Кодекси амал қила бошлайди. Вазирлар Маҳкамасининг савдо-сотиқни тартибга солиш ҳақидаги қарори 1 августдан кучга кирди. Савдодаги қонунбузарликларга чек қўйилади, деб ўйлайман.

Суҳбатдош:
Қ.ЭГАМБЕРДИЕВ

Маданият хабарлари

Фарғона шаҳар маънавият ва маърифат маркази шаҳардаги «Кафолат» студияси ходимлари билан ҳамкорликда мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» номли китобининг моҳиятини аҳолига кенг тушунтириш мақсадида туркум кўрсатувлар намойиш этди. Телетомошабинлар «Буюклик шаҳодати», «Минтақавий можаролар», «Диний экстремизм ва фундаментализм» каби дастлабки 7 та кўрсатувларни илиқ кутиб олдилар.

Кўрсатувни маънавият ва маърифат маркази раҳбари, филология фанлари номзоди Муҳаммаджон Матғозиев олиб борди. Унда вилоятнинг таниқли олимлари, ҳуқуқ-тартибот органларининг ходимлари ҳам фаол иштирок этишди.

Мустақиллигимизнинг асл моҳиятини кенг халқ оммасига баси. этиб бераётган бундай кўрсатувлардан яна 11 таси экранда намойиш этилди.

Маъмура МУСТАФОЕВА

ОРАДА «АРАВА» ОВОРА

Эндиликда юрт истиқболи йўлида ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилаётган тадбиркорларни республикамизнинг исталган бурчагидан топиш мумкин. Айнан уларнинг саъй-ҳаракатлари туфайли мамлакатимиз дунё ҳамжамияти сари йўл тутаётгани ҳам сир эмас.

Бугунги кунда қайси соҳани олиб қарамайлик, ҳаммасида ишбилармон ўз манфаатини жамият манфаатлари билан уйғунлаштира олган инсонлар шаклланаётир. Фақат гап ана шу мулкдорлар синфининг қандай қилиб, қайси қийинчиликларни енгиб шаклланаётгани. Жондор туманидаги деҳқон-фермер хўжаликларига ҳамда барча чорвачилик фермаларига техник хизмат кўрсатиш кафолатини олган «Чорватехсервис» марказида лоқайдлик, сансоларлик кайфияти ҳукмронлик қилаётганга ўхшайди. Йўқса, жамоада янгиликка тўғаноқ бўлиш ҳолатлари кетма-кет такрорланмасди. Жорий йилнинг 5 ойлик якуни бўйича корхонанинг дебитор қарзлари 1.662 минг сўмни ташкил этади. Шу жумладан, муддати ўтган дебитор қарзлар 1.269 минг сўмга етган. Кредитор қарзлар салмоғи ҳам кўпайгандан кўпайиб бормоқда. У 723 минг сўмдан ошиб кетди. Шундан муддати ўтган қисми 655 минг сўмни ташкил этади.

Энг ачинарлиси шундаки, бу ерда кейинги 2 йил ичида мавжуд ички имкониятлардан умуман фойдаланилмади. Бинобарин, корхона етакчи мутахассисларидан Б.Раззоқов аниқлунда таклифлар билан майдонга чиққач, одамларда истиқболни кўра олиш хусусияти уйғонди.

1994 йилнинг 2 майида жамоа аъзолари иштирокида ўтказилган кенгайтирилган мажлисда Б.Раззоқовнинг корхонани хусусийлаштириш ҳақида таклифи атрофлича муҳокама этилиб, бир овоздан маъқулланди. Жамоадошлар мулкни давлат тасарруфидан чиқариб, хусусийлаштиришга рози эканлигини билдирдилар. Шундан сўнг қисқа фурсатда тегишли ҳужжатлар тайёрланиб, Давлат Мулки Қўмитасининг вилоят бўлими ҳукмига ҳавола этилди. Унинг 1994 йил 7 июлдаги хулосасига кўра бу иш Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва хусусийлаштириш юзасидан қабул қилинган Қонун талабларига тўла-тўкис мос келиши эътироф этилди.

Кейинги босқичда ташкилий-тадбирий ишлар амалга оширилди. Мақсад битта — мулкка эгалик тўғрисидаги ордерни олишдан иборат. Аммо сўнгги лаҳзада тор манфаатлар доирасига ўралашиб қолган айрим раҳбарлар айби билан иш пайсалга солинди. Бошқа қатор баҳоналар ҳам рўкач қилиниб, корхонани хусусийлаштириш билан боғлиқ ҳақли талаб орқага сурилаверди.

Б.Раззоқов ҳам анойилардан эмас эди. У ўзининг ҳуқуқ ва бурчларини, мажбуриятларини чуқур ҳис этган ҳолда масалани қонуний ҳал қилиш йўлларини излади. Турли ташкилот, ҳатто маъмурий идораларга ҳам мурожаат қилди. Аммо минг афсуски, текширувчилар аризачининг ҳаққоний талабини қондириш ўрнига, негадир унинг инсоний қадр-қимматини ерга уриш, шу йўл билан ишни атайин пайсалга солишга уриндилар.

Албатта, кўп уринишлардан сўнг корхона хусусийлаштирилиб, ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Ўшанда бу ерда 33 киши ишларди. Дастлаб ташкилотнинг йиллик даромади 25-30 минг сўмдан кам бўлмаган бўлса, корхона номи ўзгаргач, аҳвол тағин мушкуллашди. 1995 йилга келиб йиллик соф даромад 4 минг сўмга тушиб қолди. Бажарилган ишлар учун вақтида пул кўчирмаслик, жамоа аъзоларига 7-8 ойлаб маош бермаслик ҳолатлари «шаклланди».

Айниқса, шу даврда қимматли қоғозлар бозорини шакллантириш билан боғлиқ ҳаракатларни амалга ошириш ҳам ҳеч кимнинг хаёлига келмади. Мулкка даъвогар бўлган жамоа аъзолари йил охирига келиб дивиденд тўловларини олиш у ёқда турсин, ҳатто фарзандларига тўланадиган нафақа пулларини ҳам олишга имконлари бўлмади. Бу ҳол ҳамон давом этаётир.

Ишни эски йўсинда олиб бориш нечоғлик мушкул кучаётганлигини инобатга олган корхона бош ҳисобчиси фойдаланилмай келинаётган имкониятларини излаб топишга ҳаракат қилди. Шу мақсадда у ташкилот олдида

Оғриқ нуқталар

қўшма корхона ташкил этиш ғоясини илгари сурди. Ана шу мақсадда бўш ётган бино ҳамда чанг босиб келаётган уруғ тозалагич мосламасини ижарага бериш таклифи ўртага ташланди. Қизиғи шундаки, ижарачи тадбиркор Умар Нарзиевнинг бу борадаги ҳатти-ҳаракатини кўпчилик маъқуллади. Унинг тадбиркорлик ҳаракатини жонлантириш юзасидан берган аризасига мувофиқ мазкур объектларни ижарага беришга қарор қилинди. Ҳатто унга 1 йил муддатдан сўнг ушбу биноларни сотиб олиш ҳуқуқи берилди. Одатдагидек, бу гал ҳам ишлар қонун доирасида олиб борилди, яъни тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилди. Корхона касаба уюшмасининг 1995 йил 12 майдаги қарорига биноан маъмуриятнинг 12/12 сонли буйруғи чиқарилди. Розилик хатини олган У.Нарзиев давлат мулкини бошқариш вилоят қўмитаси (раиси Р.Эшонқулов)га учрашди. Бу ерда икки томонлама шартнома тузилди. Йил охирига келиб, аниқроғи 16 ноябрда талабгор 8059 сўм миқдорида ижара пулини ҳам тўлади.

Лекин, яна нима бўлди-ю юқоридагидек тадбиркорлик ҳаракатига болта урилди. Талабгорнинг корхона маъмуриятига, туман ҳокимлигига юқори ташкилотларга қилган мурожаатлари жавобсиз қолдирилди. Тадбиркорлик, ишбилармонлик, айниқса, хусусийлаштириш масаласида юзаки ёндашувлар, расмиятчиликларга йўл қўйиш, ҳатто тўрачиликни авж олдириш билан боғлиқ ҳаракатлар оқибатида кенг кўламда иш бажаришни ўз зиммасига олган йирик бир ташкилот афсуски, синиш ҳолатига келиб қолди.

Жамоада ошкоралик, ҳалоллик бўлмагани оқибатида нималар содир бўлиши мумкинлигини мана юқоридаги корхона мисолида кўриб турибмиз. Бу оққуш, қисқичбақа ва чўртанбалиқ масалини яна бир карра эста солади-я...

Усмон НАВРУЗ,
«Ишонч»нинг жамоатчи мухбири

МЕҲНАТ — ҲУРМАТНИНГ ТОЖИ

Республика «Ўзбек донмаҳсулоти» корпорациясига қарашли Сирдарё вилояти Ховос шаҳридаги «Ховосдон» ҳиссадорлик жамиятининг асосий мақсади, аҳолини сифатли ун, нон ва нон маҳсулотлари билан таъминлашдан иборат.

1996 йил 14 март куни ўтказилган йиғилишда корхонада илгари техника хавфсизлиги муҳандиси бўлиб ишлаган ўз касбининг моҳир мутахассиси Светлана Зайцева касаба уюшмаси ташкилотининг раиси қилиб сайланди. У ишини авало маъмурият билан шартнома тузишдан бошлади. Меҳнат шартномаси устида фикр юритар экан, ташкилотда мавжуд 131 нафар уюшма аъзоларининг қобилиятлари, имкониятлари, оилавий шароити, иш тажрибаси, малака ва кўникмаларини ўрганиш зарурлигини биринчи навбатга қўйди. Корхонада иш сифати самарадорлигини ошириш усулларини пухта ўйлаб кўришиб, шартнома тасдиқланди. Мазкур шартнома давлат буюртмасини бажариш, меҳнатга муносабатни такомиллаштириш, уни илмий асосда ташкил этишга қаратилган.

1996-97 йилларда 96 нафар ишчига 224 минг 60 сўмлик ҳар хил кийим бош берилди. 1996 йил «Тинчлик» маҳалласидаги кам даромадли 10 оилага 200 сўмдан пул, 10 кгдан ун улашилган бўлса, 1997 йил яна шу оилаларга 10 кг дан ун, 2 кгдан гўшт текинга берилди. Корхонадаги ишчи ходимлар 2 қопдан ун, кепак, картошка, сабзи, пиёз кабилар билан таъминланди. 8 март байрамида 31 нафар хотин-қиз 1000 сўмдан пул мукофоти билан рағбатлантирилди. Наврўз айёмида ишчи ходимларга 2 кгдан гўшт текинга берилди. Уларнинг кўнгилли дам олишлари учун байрам тантанаси уюштирилди. Ишчи-хизматчиларнинг 10 нафар фарзандларига «Целинник» оромгоҳига бепул йўлланма берилди. 2 ишчи «Ҳавотоғ» санаторийсига, 6 киши Тошкент «Минводы» дам олиш сиҳатгоҳига саломатлигини тиклаш учун юборилди.

1997 йил янги йил байрами арафасида 220 бола 16 минг сўмлик совғалар билан тақдирланди. Бундай хайрли ишлар, «Инсон манфаатлари учун» шиори остида амалга оширилди.

Ишчи-хизматчилардан тушган 13 ариза таҳлил қилиниб, атрофлича ўрганилгач, ҳар бир аризачига 5 минг сўмдан ёрдам пули берилди.

— Бир касбда, бир вазифада ишлашнинг хосияти кўп, — дейди ўз жамоаси ҳақида ифтихор билан касаба уюшмаси қўмитаси раиси С. Зайцева.

Дарҳақиқат, ҳиссадорлик жамияти раиси Қурбонбой ака Холиқбердиев шу корхонада 30 йилдан бери бош-қош. Бу кишининг камтарлиги, самимийлиги, мулоҳазалилиги раҳбарлик қобилияти барчага ибратлидир.

Баҳром Нуруллаев — олий маълумотли технолог. 10 йилдан бери тегирмон цехининг назоратчиси. Наталия Фомина 16 йиллик иш тажрибасига эга лаборант. Лариса Воронкова 10 йилдан бери кадрлар бўлимини бошқаради. Хосият Собирова эса 16 йилдан бери ҳисобчилик касбини дилдан ардоқлаб, эл ҳурматини қозонаётганлардан.

Садоқат ФАЙЗИЕВА,
Байт ТУРДИЕВ

ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ ПЛЕНУМИ

Яқинда Андижон вилоят касаба уюшмалари кенгашининг Пленуми бўлиб ўтди. Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. Шу давргача вилоят ҳокимлиги котибияти бошлиғи вазифасида ишлаб келган Азизбек Содиқов вилоят касаба уюшмалари кенгаши раиси лавозимига сайланди.

Пленум ишида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг раиси Ҳ.Жамолов ҳамда Андижон вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари М.Юсупов қатнашдилар ва сўзга чиқдилар,

Шавкат ЁҚУБОВ,

«Даштобод» нефть маҳсулотлари корхонасида техника хафсизлигига катта эътибор берилади. Ҳар бир ишчи бу борада етарли билимга, кўникмага эга. Бу ишларни йўлга қўйишда бош мухандис Қўзимурод Умаровнинг ҳиссаси катта.

Суратда: (чапдан) ёш оператор Толиб Алимовга бош муҳандис Қ.Умаров техника хафсизлиги ҳақида тушинтирмоқда.

Н.АЛИМУРОДОВ олган сурат.

Янги иншоотлар

МАДАНИЯТ — МАЪРИФАТ МАРКАЗИ

Жиззах шаҳрининг Мустақиллик майдони ва Дўстлик шоҳ кўчаси оралиғида шарқона зеб бериб турган теннис корти ва мусиқали драма театри қаторида шаҳар ҳуснига ҳусн қўшаётган «Форум» (турли катта-кичик йиғинлар ўтадиган, дам оладиган, хордиқ чиқарадиган бинолар мажмуи) қад ростламоқда. Қадим юнонларнинг амфитеатрига қиёслаб қурилаётган ушбу томошагоҳ ўз бағрига бир йўла бир ярим минг томошабинни сиғдиради.

Бу ерда «Бахт уйи», «Заргарлик» гузари, томоша майдони ҳам бунёд этилаяпти. Умумий ҳажми 200 миллион сўм бўлган Жиззах вилоят маданият-маърифат маркази қурилишини «Жиззахчўлқурилиш» ҳудудий бошқармасининг 12-механизациялашган кўчма жамланмаси қурувчилари бажаришмоқда. Ушбу жамоанинг 250 нафар ишчиси бригадаларга бўлиниб, меҳнат қилмоқда. Иншоотни тезкорлик билан қуриш мақсадида ва инсон манфаатлари йили муносабати билан ишловчиларга 2 маҳал бепул иссиқ овқат берилаяпти. Бу борадаги таъминотни бошланғич касаба уюшма ташкилоти ўз зиммасига олган.

Қурилишда бурилиш ясаш учун курашаётганлар сафида донгдор усталардан Сайфулла Давронов, Отабек Ахтамбеков, пайвандчи Аҳмад Мал ўғли, Муҳаммад Ҳошим ўғли, монтажчи Вася Сандаков, ғишт терувчилар Ғайрат Қорабоев, Суннат Исматов, Олим Қаландаров, дурадгорлардан Б.Очилов, А.Аджисолиевлар бор. Улар берилган топшириқни ҳар куни икки бараварга етказиб бажаришмоқда.

— Биз қурилиш суръатини ошириш мақсадида ишни икки сменада ташкил этганмиз, — дейди 12-механизациялашган кўчма жамланма бошлиғи Баҳром Каримов, шунингдек, жамоамизга «Жиззахсувқурилиш» ҳудудий бирлашмасига қарашли 7,14,33-механизациялашган кўчма жамланмалари қурувчилари, 1 ва 5-автотранспорт жамланмаси транспортчилари яқиндан ёрдам бермоқда. Бундан ташқари, вилоят ҳокимлиги ҳашар ва шанбаликлар ўтказиб бизга керагича кўмак бермоқда.

Маданият ва маънавият мажмуи атрофида вилоят тарихий музейи, «Заргарлик» маҳалласи гузари миллий халқ ҳунармандчилиги расталари, «Никоҳ уйи» тезкорлик билан қад ростламоқда. Ҳамма қулайликларга эга бўлган «Заргарлик» маҳалла гузарини «Жиззахсавдо» концерни жамоаси никоҳ маросимлари ўтадиган 400 ўринли «Никоҳ уйи»ни «Суғдиёна» савдо ишлаб чиқариш фирмаси қурувчилари бунёд этяпти. Биринчи қурилиш ашёлари корхонаси жамоаси эса томошагоҳнинг теграсини бадиий безакли қизил ғиштин девор билан ўраб, ҳашаматли дарвоза қураяпти.

Айтмоқчи, амфитеатр атрофида эрта кўкламда 6 гектарлик боғ яратилган эди. Уни Мустафоқул Умрзоқов бошлиқ вилоят ўрмон хўжалиги ходимлари бунёд этишди. Боғда арча, каштан, толгул, шарқ туяси, олма, ўрик, ёнғоқ каби манзарали ва мевали дарахт кўчатлари соя бериб, гуркираб ўсмоқда.

Мажмуанинг биринчи навбати — майдон, «Никоҳ уйи», «Заргарлик» гузари, амфитеатр мустақиллик куни — 1 сентябрда ишга тушди. Қурилишнинг иккинчи навбати — «Нуронийлар» чойхонаси, савдо расталари, маданий-маърифий музей йил охиригача ишга тушади.

Алибой ЭРГАШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Касаба уюшмалари ҳаёти

ҲАР БИР ИШЛОВЧИ ЭЪТИБОРДА

Ўзбекистон мустақиллигининг олти йиллиги арафасида Беруний пахта тозалаш ҳиссадорлик жамиятида меҳнат қилувчи салкам 800 нафар ишчи, муҳандис-техниклар хонадонига арзон баҳода гўшт, сут, сабзавот-полиз маҳсулотлари етказиб берилди.

— Бу одатдаги ҳол. Унга жамоамиз аъзолари кўникиб қолишган, — дейди касабақўм раиси Ғани Нуримбетов. — Уларга етарли даражада ғамхўрлик кўрсатиш имконига эгамиз. Иқтисодий кўрсаткичларимиз йил сайин яхшиланиб бормоқда. Масалан, ўтган йилни 9 миллион 417 минг сўм фойда билан якунладик. Мавжуд ресурслардан оқилона фойдаланиш, техникаларни, электр энергияси, транспортни тежаб-тергаб ишлатиш натижасида 5,5 миллион сўмни иқтисод қилдик. Умуман бу йилги мавсумда 8 минг 24 тонна тола ишлаб чиқарилиб, унинг 90 фоизи хорижга жўнатилди.

Дарҳақиқат, корхона ишлари билан яқиндан танишар эканмиз, касаба уюшмаларининг обрўси жамоада анча баландлиги сезилди. Айниқса, 1- ва 2-заводлар қошидаги, Олтинсой пахта қабул қилиш шохобчалари ҳамда маъмурият касаба уюшмалари бошланғич ташкилотлари кундалик ишларини замон талабларига мос равишда олиб боришни таъминлаётир. Ҳар бир тадбир пухта ўйланган ҳолда, жамоа аъзолари, айниқса, тажрибали оқсоқоллар билан бамаслаҳат олиб борилади. Бу ҳол айниқса Олтинсой пахта қабул қилиш шохобчаси қошидаги ёрдамчи хўжаликда кўзга яққол ташланади. Улар 120 бош қорамол, 400 бош қўй-қўзилар боқишаяпти. 127 гектар ерда деҳқончилик қилинмоқда. Маҳсулотлар 50 ўринли санаторий-профилакторияни, 2 та 180 ўринли болалар боғчаларини бепул таъмирлашга сарфланади.

Касабақўм янги ишчи ўринлари ташкил қилишда ҳам анчагина фаол. Шу боис корхонадан бирорта ҳам ишчи урни қисқаргани йўқ. Аксинча, тикувчилик, гилам тўқиш, кигиз босиш, автомобилларни таъмирлаш цехларида 50 нафардан зиёд кишилар муқим иш ўрнига эга бўлишди.

Яқинда суткасига бир ярим минг шартли банка консерва ва мева шарбати ишлаб чиқарувчи мўъжазгина кичик корхона ҳам ишга тушди.

Биз Беруний шаҳридаги пахта тозалаш ҳиссадорлик жамияти ишлари билан танишар эканмиз, агар фаолият меъёрида олиб борилса, касабақўм неларга қодир эканлигига гувоҳ бўлдик. Энг муҳими, бу ерда ҳар бир ишчи эътиборда, ардоқда бўлишига эришилган. Бозор муносабатларига ўтилаётган ҳозирги мураккаб шароитда энг муҳими ҳам худди шундан иборатдир.

Абду РАҲМОН

МАЪНАВИЯТ ЗИЁСИ

Ислом фалсафасида Оллоҳ одамни уч жиҳат билан яратганини айтадилар:
— Ҳайвонийлик ҳолати билан;
— Шайтонийлик (иблислик) ҳолати билан;
— Фаришталик хусусияти билан.
Уларнинг маъноси нима ва бир-биридан нимаси билан фарқ қилади?

Биринчи типдаги одамлар ҳаёт деган улуғ неъматни еб, ичиш-у ётиб-туришдангина иборат деб ўйлайдилар. Натижада нафснинг қулига айланадилар, ҳайвоний эҳтиёжларини қондириб, лаззатланишдан завқ оладилар.

Иккинчи типдаги одамлар кеча-ю — кундуз шайтонийликни ишга соладилар, қингирлик билан шуғулланадилар. Улар ўз манфаатлари йўлида инсофли, адолатли, самимий, соддадил одамларни қурбон қилиб кетаверадилар.

Учинчи типдаги кишиларни Оллоҳнинг энг буюк хилқати деб ҳисоблайдилар. Инсон деган ном уларнинг назарида поклик, тозалик, фидойилик, мардлик рамзи деб тушунилади, ҳар бир хатти-ҳаракатларида юксак маънавий эътиқод руҳи акс этади.Бу фоний дунёда бировга ёмонлик қилмайдилар, бошқаларнинг ризқига кўз тикмайдилар, бировни ёмон гаплар билан кўнглини ранжитмайдилар, фариштадек покликка, тозаликка интилиб яшайдилар. Халқи билан ёнма-ён туришади, халқ олдида ўз тупроғида жон беришади, шунинг учун ҳам А.Қодирий, Чўлпон, Фитрат ва шу каби зотлар халқ ёдида абадул-абад қолишди.

Дунёдаги энг катта бойлик нима? Соғлом, маърифатли ва маънавиятга эга бўлган инсонлардир. Агар биз эртага бугунгидан яхшироқ яшашни истасак, кечагидан яхшироқ ишлашимиз, тартиб-интизомга, ахлоқ-одоб нормаларига қатъий риоя қилишимиз, давлатимизнинг ҳуқуқий қонунларини яхши билишимиз зарур. Акс ҳолда бошқа мамлакатлардан маънавий жиҳатдан ҳам орқада қолишимиз мумкин.

Ҳар бир оиладаги аъзолар аввало маънавият сўзининг асл маъноларини яхши билиб олиши лозим. Маънавиятнинг асл таржимаси деймизми, моҳияти деймизми, у «маъно»дир, ёки «маъни» деб ишлатишимиз ҳам мумкин. Бу фоний дунёдан маъно излаган одам маънавият сари талпинаверади ва шу тариқа кишилар яхшилик ва ёмонликнинг фарқини чуқурроқ тушунишга ҳаракат қиладилар.

ОДАМИЙЛИК САБОҚЛАРИ

Қисқа қилиб айтганда, маънавият — яхшиликка мойиллик ва ёмонликдан қочиш демакдир, шу боисдан ҳам халқимиз яхши кишини «бамаъни одам», ёмонни эса «бемаъни одам» деб баҳолаб келади.

Ватанимизда миллий маънавият давлат аҳамиятидаги муҳим масалага айланди ва Истиқлол билан ажралмас тушунча бўлиб қолди. Шу туфайли бизнинг назаримизда мактабларда ва олий ўқув юртларида «Мустақиллик тарбияси» деган фанни ташкил этиш керак. Шу орқали мустақилликнинг моҳияти, маъно — мазмунини чуқур ўргатиш мумкин.

Миллий маънавиятнинг ривожланиши учун асосий ахлоқий сифатларни танлашда бепарволик, бефарқлик, ортиқча хотиржамлик қилиш керак эмас, маънавий йўналишларни белгилашда ҳар бир шахсга талабчан бўлишимиз керак.

Маънавият ўзини англаш, ўзини ўзгалар назари билан, ўзгаларни эса ўз назари билан текшириб, тафтиш қила билиш демакдир. Маънавият ўз отасига, онасига, қариндош-уруғларига, устозига, дўст-танишларига, маҳалласига, халқига ва унинг болаларига, Ватанига, яратган Худога, унинг пайғамбарига, фаришталарига ҳурмат-эҳтиром, уларни эъзозлаш демакдир. Маънавият инсонга ҳурмат, инсонпарварликка риоя қилиш, ҳар бир шахснинг ички дунёсига ҳурмат, қадриятларимизга эҳтиром, урф-одатларимизга бўйсуниш демакдир.

Инсоннинг ейиш-ичиши, кийиниши, моддий дунёсидан ташқари барча фаолияти, эҳтиёжлари, маънавият, маърифат ва маданият билан боғлиқ. Моддий неъматларни яратмоқ учун ҳам одамда маърифат ва маънавият бўлмоғи лозим. Моддий эҳтиёжлар маънавият билан тўлдирилгандагина жамиятдаги одамлар аҳлоқий томондан пок бўлишлари мумкин.

Оилада, боғчада мактабда таълим-тарбия масканларида тарбиянинг қай даражада қўйилиши у ердаги маънавий камолот даражасини белгилайди.

Хуллас, одамийлик сабоғини узлуксиз сингдирмай жамиятимизни маънавий жиҳатдан ривожлантириш қийин. Бу масала ҳар бир оила бошлиқларининг ҳам диққат марказида бўлиши керак.

Аҳмад ИСМОИЛ ўғли АҲМЕДОВ,
Манзура ТУРДИЕВА.

ОДОБ ГУЛШАНИ

Бола туғилганидан бошлаб оила муҳитида яшайди. Оилага хос анъаналар, қадриятлар, урф-одатлар бола зуваласини шакллантиради. Энг муҳими фарзандлар оилавий ҳаёт мактаби орқали жамият талабларини англайди, ҳис этади.

И. Каримов.

Бола камолотининг асосий пойдевори оиладаги тарбия ҳисобланади. Шунинг учун бола шахсининг вояга етказилишида оиладаги тарбиявий жараённи моҳирлик билан ташкил этиш мақсадга мувофиқ.

Доно халқимизда: — «Қуш уясида кўрганини қилади», деган ибратли нақл бор. Жамиятимиз ҳуснига доғ тушираётган айрим кимсаларнинг ножўя қилиқлари, нохушликлар болалар онгида ёмон таассурот қолдиради, қўполликлар, мақтанчоқликлар уларнинг ғашига тегиб, асабини бузади, чунки болаларнинг беғубор нигоҳлари ва руҳлари бу иллатларни тез илғайди.

Доимо ичкилик ичиб юрувчи отасидан нафратланган бола, — ойижон, мен сизнинг фамилиянгизда бўлишни хоҳлайман, мени ўз фамилиянгизга ўтказинг, — дея илтимос қилди.

Ёнма-ён яшовчи икки синфдош эрталаб мактабга бирга кетаётган эди, бирининг дадаси машинасига ўтказиб олиб кетди. Бу ҳол бир неча марта такрорланди. Бундан дўстининг қалби жароҳатланди.

Хизмат сафари юзасидан кўпгина транспортларда юришга тўғри келади. Айрим аёллар ўзлари бир ўриндиқда ўтириб, болаларини яна ёнма-ён бўш ўринга ўтқазиб қўйганини, уларнинг ёнида эса айрим катта ёшли кишилар тик туриб кетаётганлигининг гувоҳи бўламиз. Бир куни шундай воқеа юз берди... Бир аёлга: «Синглим, болангизни олдингизга олсангиз, мен ўтириб кетсам», — деб илтимос қилди ўрта яшар аёл.

— Болам ўтираверади, тикка туришга чидамасангиз, таксида юринг, — ўшқирди башанг кийинган аёл. Автобусда можаро бошланди. Шундай воқеалардан сўнг ўтириб кетаётган боланинг онгида худбинлик, манманлик каби ёмон хулқларнинг шаклланмаётганлигига ким кафолат бера олади?

Оилада бола тарбиясида тартиб муҳим ўрин тутади. Бунинг учун унинг соғлигини, лаёқатини ҳисобга олган ҳолда оқилона режим тузишга, унга амал қилишга ёрдам бериш керак. Бундай тартибга ўрганиб, унга амал қилиб ўсаётган болада тартиб-интизом, қобилият ва инсоний фазилатларнинг бенуқсон шаклланиши шубҳасиз. Оилада болани тез-тез ювинтириш, доимо тоза ва қулай кийимлар кийдириш, дармондориларга бой озиқ-овқатлар ва маҳсулот билан овқатлантириш, ўз вақтида ухлатиш, ёшига мослаштирилган жисмоний тарбия машқларини бажаришга ўргатиш, эртаклар сўзлаб бериш, қўшиқ айтишни, рақсга тушишни, шеър ёдлашни ўргатиш мақсадга мувофиқдир.

Болаларга оила аъзоларига, атрофдаги кишиларга, катталарга самимий муносабатни ўргатиб бориш зарур. Масалан:

— Муҳайё, бобонгга салом бергин, тоғангга хайр, яна келинг, "дегин, бувижонингни ачом қилгин, опаларинг билан ўйна, ўртоғингга олмаларингдан бер каби самимий мулоқотга киришитирувчи топшириқларни ўз «мен»лигини шакллантираётган болаларда қанчалик эрта бошланса, улар шунчалик ижобий натижа беради.

Болаларда бундай инсоний фазилатларни тарбиялашда албатта катталар намуна кўрсатишлари лозим. Оилада бола тарбияси хусусида фикр юритар эканмиз, миллий урф-одатларимиз, қадриятларимиздан келиб чиқиб, оила қувончи — фарзандларимиз тарбиясида ўзбекона руҳни сингдириш ғоят муҳим ўрин тутади.

Масалан, оилада қизларга хос тарбия элементларини: уялиш, ҳаё, саломлашиш, меҳмон кутиш, лаззатли таомлар пиширишни ўргатиш, уй,ҳовли-жойларни саранжом-саришта тутиш, бировларнинг суҳбатига қулоқ солмаслик, улар билан бирга юрганда олдинга ўтиб кетмаслик, олдини кесиб ўтмаслик, тик қарамаслик, камтарлик каби фазилатларни оналар ётиғи билан тушунтиришлари лозим. Ўғил болаларга эса оталарига қўлини кўксига қўйиб саломлашиш, меҳмон келганида очиқ чеҳра билан кутиб хизматида бўлиш, чақириқларга «лаббай», «хўп бўлади», «ҳозир» деб жавоб бериш ўзбекона хислатларни шакллантиришлари зарур.

Оилада ота-онанинг бир-бирига бўлган самимий муносабатлари болалар хотирасида бир умрга муҳрланиб қолади. Фарзандлар оиладан ўрганган ибратли хислатларни келажакда албатта ҳаётда қўллашлари тажрибалардан аниқланган. Шунинг учун кишилар келин ёки куёв танлашда шу томонларни ҳисобга олишлари бежиз эмас.

Садоқат ФАЙЗИЕВА,
Ўзбекистон халқ таълими аълочиси.

ОИЛА ДАВРАСИДА

БАХТ ВА БАХТСИЗЛИК ОРАСИДАГИ БАХТИЁРЛИК

(ҳикоя)

Кеч киргунча ўзини зўр-базўр овутиб юрган Мафтуна эри келавермаганидан юраги сиқила бошлади. Ҳар доимгидек эрининг келишига зўр ҳафсала билан пиширган таоми бир ўзига татимади. Ўзини у-бу ишга уринтириб кўрди. Тун борган сайин қуюқлашганидан унинг ҳам кўнгли баттар қоронғулашиб борарди. Вақт ўтган сайин эрини қаттиқроқ интизорлик билан кута бошлади.

Мафтуна эрини жуда қаттиқ яхши кўрарди. Шу туфайли уни учратгани учун доимо худога шукур қилиб, ўз севгиси ҳароратидан маст бўлиб ўзини хурсанд қилиб яшарди. У юраги тубидаги мана шу туйғуни қалбида бир умр меҳмон бўлишини истарди. Лекин қанчалар ўзини бахтиёр сезсада, шунчалик бахтини ҳозироқ биров тортиб оладигандек, унинг бунчалар эътибори бахтини шунчалик йироқлаштириб юборадигандек туюлиб кетди.

Мафтуна вақт ўтишини сезмаслик учун секин диванга чўзилди, ухламоқчи бўлди. Лекин миясидаги хавотир ухлашга қўймай хаёлнинг бир кўчасига олиб кирарди. Бу аёл уйқусизлик билан олишиб ётган маҳал бирдан телефон жиринглаб, унинг ҳушини жойига келтириб қўйди. Жон-жаҳди билан телефонга югурар экан, у «Нега энди эшик эмас телефон», дея ўйлади. Трубкани кўтарар экан, Азизнинг овозини бирдан таниди.

- Алло, жонгинам бу менман, яхши ўтирибсизми, бугун ўртоқларимиз билан озгина ишларимиз бор эди, шунга хавотир олиб ўтирманг деб қўнғироқ қилаётгандим.

Ҳеч қачон бир ўзи ёлғиз қолмаган Мафтуна бўғзига қаттиқ бир нарса тиқилиб қолганидан:

- Бугун...келолмайсизми, фақат эртага эрталаб етиб келинг касалхонага бормоқчи эдим,- дея олди холос.

Шу тобда унинг хаёлидан яшиндек бир фикр ўтди. Ўзини қўярга жой тополмай қолди. Ҳаво етишмай бўғила бошлади. Секин ташқарига чиқиб тоза ҳаводан нафас олди.

Қизиқ, қанақа ишлари бўлиши мумкин, тағин кечаси, нега шунақа режалари борлигини олдинроқ айтиб қўймади. Ахир, ҳар доим муҳим иши чиқиб қолса илгарироқ огоҳлантириб қўярдику.

Ҳеч қачон бундай аҳволда қолмаган Мафтунага бу ҳолат жуда ёмон таъсир қилди. Ўзининг бунчалар бўшашганлигидан бироз аччиқланди ҳам. Азизнинг бир икки кундан бери ёввойилашиб бораётганлиги, ҳеч қандай сабабсиз ичкилик ичиб маст бўлиб уйга келаётганлиги, арзимаган майда-чуйдалар устида жанжаллашиб қолишаётганлиги Мафтунанинг хаёлида кечаётган гумонларни болалатиб юборгандек бўлди.

Мафтуна секингина ўзига-ўзи пичирлади: «Менинг эрим хиёнат қилмайди». Лекин ичида ловиллаётган бошқа бир ўт уни ер билан осмон ўртасида чирпирак қилиб айлантирарди. У мана шу қарама-қарши икки туйғу орасида ўзининг ҳақлиги ва бахтиёр эканлигини исботламоқчи бўлиб яна ширин хаёллар оғушига отилди. У ўз хаёлидаги ширин алдовнинг наъшасини тотиб олмоқ бўлиб, бахт ва бахтсизлик орасидан бахт қидириб беҳолгина ёстиққа бошини қўйди.

***

Мафтуна бугунги бўлиб ўтган қуйди-чиқди гапларни ҳам шунчаки бекорчиликдан келиб чиққан жанжал деб тушуниб, ўз юмушлари билан машғул бўлди. Ўша кунги Азизнинг уйга келмаганлигининг сабаби, улар ўртасидаги муносабатларни ойдинлаштириб олувчи жанжаллар ўтиб кетганига бир неча кун бўлган эди. Шундан кейин Мафтунанинг шубҳалари тарқаб, яна бир икки кун тинч яшашди. Бугун яна арзимаган сабаблар билан иккаласи ўртасида жанжал чиқди. Мафтуна Азизнинг назарида ҳам ўзининг назарида ҳам инжиқлашиб бораётгандек эди. Лекин Азизнинг ҳам ўз навбатида айби йўқ эмас эди. У кундан кунга бепарволашиб борар, ичкиликка ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ берилиб кетаётган эди. Уйга ҳам Мафтуна қистамаса келгиси йўқ, нуқул кўча-кўйда ўртоқлари билан улфатлашсам дейдиган одат чиқариб олди.

Азиз жўртага Мафтунани куйиб-пишишларига эътибор бермади. Мафтуна ошхонада овқатга уннаб юрганини, лекин эси-дарди эрини койиш бўлганини кўриб турган Азиз охири жанжални тугатиш учун магнитафонни қўйди. «Сенинг кўзларинг» деган қўшиқни топиб овозини баландлатиб қўйди. Ўзича эридан ўпкагинаси ортиб бораётган Мафтуна бу ҳаракатни кўриб мийиғида кулиб қўйди.

Азиз энди тезроқ жанжални тугатмоқчи бўлди. Ғайритабиний бир оҳангда туриб ошхонага чиқди ва «Овқатингиз тайёрми», деди.

Буни кутиб ўтирган Мафтуна ҳам эпчиллик билан «Аллақачонлар тайёр» деб жавоб берди. Ҳар доимги жанжаллари бу каби тез барҳам топмай иккисининг мағрурлиги туфайли жанжалга жанжал уланиб кетаверишига ўрганиб қолган Азиз ҳам Мафтуна ҳам негадир ичидан қувониб қўйишди. Улар иккаласи мириқиб овқатланишди. Овқатдан сўнг бироз кўча айланишди тоза ҳаводам олиб сайр қилишди. Бирга яшаган даврларидаги энг бахтиёр кунларни эслашди. Вақт ҳам анча кеч бўлиб қолгач, улар ўз ётоқларига киришди. Улар иккиси ҳам бугун жуда хурсанд эдилар. Азиз ҳар доимгидан ўзгача бир кайфиятда Мафтунани эркалади. У хотинига «Сиз меникисиз-а», деди. Хотини ҳам «Сизни ҳеч кимга бермайман»,- деди. Улар ўзларига аталган бугунги бахтиёр дамларни бир умрга чўзилишини истадилар...

...Хотинини мириқиб ухлаши Азизнинг ҳам хаёлларига бироз эркинлик бергандек ўзининг севимли машғулотига айланган хаёл суришни давом эттирди. У деразадан тушиб турган ой нурларига қараб, негадир Салима билан учрашиб юрган пайтларни эслади...

***

Салима ўша куни Азизни уйига таклиф қилди, ота-онаси билан таништирмоқчи бўлди. Лекин Азиз у ерда ўзи кутганидек муомила кўрмади. Салиманинг отаси гапни пўскалласини айтди қўйди. Ҳаммадан ҳам Азизга унинг «Ҳамма ҳам ўз кўрпасига қараб оёқ узатгани маъқул, шундай экан сиз ҳам бошқа қизимиз билан учрашиб умид қилиб юрманг. Бу тўғрида бошқа гаплашмайлик», деган гапи алам қилиб кетди. Қизнинг уйида ортиқча туришни ўзига эп билмади ва шарт ўрнидан туриб чиқиб кетди. Салима ҳам бир оғиз «Мен уни яхши кўраман, уни мен таклиф қилдим», дея олмади. У ўша куни ўзини шунчалик ер қилиб қизнинг уйига боргани учун ўзини ёмон кўриб кетди. Қайтиб келаётиб метрода йиғлаб ўтирган бир қизни учратиб қолди. Қизнинг афтидан ёмон қизларга ўхшамаслиги, бемаҳалда нималар қилиб юргани уни ҳайрон қолдирди. Вақт анча кеч бўлиб қолганлиги учун қизни қўймай ўз хонасига олиб кетди.

Қизнинг айтишича, ўша куни у севган йигитининг хонасига меҳмонга борган экан. Йигит аввалига роса шаҳар айлантирибди кейин кинога тушишибди, музқаймоқхўрлик қилишибди. Кейин эса йигит ўз хонасига олиб келибди. Тўсатдан йигит қизни қаттиқ қучоқлаб олиб юз-кўзларидан ўпа бошлабди. Бундан ҳангу-манг бўлиб қолган қиз ўзини дарров йиғиштириб йигитга тарсаки тортиб юборибди ва кеч бўлса ҳам унинг хонасидан чиқиб кетибди.

Қишлоқдан ўзининг соф муҳаббатини ахтариб келган бу қиз кутилмагандаги бундай ҳамладан қаттиқ ранжиб шу шу йигитни бошқа кечиролмади...

Азиз уни ўз хонасига олиб келиб унга «ўзингизни бемалол ҳис қилинг, бу ерда сизни ҳеч ким хафа қилмайди», деди-ю ўзи ошхонага чиқиб кетди. Қиз эртаси куни ҳам уйига кетишни ўйламади. Чунки ўгай онаси уни ўз уйига сиғдирмай ҳайдаб чиқарган экан. Мадад кутиб ўз йигитининг олдига келган ва ундан қўполлик кўргани учун нима қилишини билмай боши қотиб юрган қиз Азизнинг хонасида бир ҳафтача қолиб кетди. У Азизнинг уйида қанча пайт турган бўлса ҳам ўзига нисбатан бирор бир ножўя ҳаракат сезмади.

Бир куни ишдан кечроқ қайтган Азиз қизнинг хомуш ўтирганини кўриб ундан нимага хомуш ўтирганлигини сўради. Қиз Азиз ишга кетган пайтда Салима келганлигини ва қизни кўриб жаҳли чиққанидан шарт орқасига қайтиб кетганлигини айтиб берди. Бу ҳолатдан қиз ўзини айбдор санаб ундан кечирим сўради:

-Ораларингизда катта келишмовчилик бўлади энди мен туфайли. Мени кечиринг Азиз ака,- деди.

Йигит эса ҳамма нарса бўлиб бўлган, энди барибир у билан учрашиш бефойдалигини, шунинг учун ҳеч ҳам хижолат бўлмаслигини қизга тушунтирди.

Ўзи эса минг иккиланиш билан Салимага қўнғироқ қилди. Салима ҳам унга баттар заҳрини сочди. Ялангоёқсан, ифлоссан деб ҳақорат қилди. Кўнгли аввалгиданда қоронғулашган бечора Азиз шу шу Салима билан бошқа учрашмади.

Қиз ҳам шу кунлар ичида Азизга анча ўрганиб қолди. Азиз уни ҳақиқатда бокира қиз эканлигига ишонч ҳосил қилди. Тўғрироғи, у қизни ёқтириб қолди..

Бу қиз Мафтуна эди. Азиз билан иккаласи кичкинагина тўй қилиб, эр хотин бўлишди. Улар олдинига роса бахтиёр ҳаёт кечиришди. Лекин Салима ҳар қадамда уни таъқиб қилаётгандек. Унга тинчлик бермасди. Унинг хаёли доимо Салима билан машғул бўлар.

Тун яримлаб қолган, юлдузлар хирагина нур сочиб турарди. Улар иккаласини икки томондан олиб келиб бирлаштирган қисмат Азиз билан Мафтунанинг ҳаёт қўшиғини гоҳ жўшиб, гоҳида маъюс куйларди. Бу икки озурда қалб ҳам гоҳ бахтли, гоҳида бахтсиз, гоҳ шодон, гоҳ мискин бўлиб қисмат қўшиғига жўр бўлишарди.

Тақдирнинг қўлида ўйинчоқ бўлиб қолган бу икки қалб шундайин беором кунлардан бахт ва бахтсизлик орасидан бахтиёрлик қидириб, лекин тополмай ўзларини овутиб яшаётган икки дарёга ўхшардилар...

Улуғбек Мирзо АҲРОР

АВТОҲАВАСКОРЛАР ДИҚҚАТИГА

ДЕ ВИЛЛ (DEUILLE)

Автомобилнинг 1993 йилда чиқарилган Де Вилл модели консерватив истеъмолчиларга мўлжалланган бўлиб, бироз эскириб қолган У-шаклдаги 8 цилиндрлик ёки замонавий 32 клапанли У шаклидаги 8 цилиндрлик «Northsfar» (иш ҳажми 4,6 литрлик ва 274 от кучига эга) двигателлари билан сотувга тақдим қилинмоқда.

СЕВИЛЛ

«Seville» автомобиллари анъанавий тарзда «Eldorada» моделларига ўхшаш юриш қисмига эга. Seville STS (Touving Sedan) базовой модели ва модификациялари таклиф қилинмоқда. Улардан биринчиси 279 от кучига эга. Ү-шаклли «Northtav» двигатели билан, иккинчиси эса ушбу моторнинг янада бақувват тури бўлмиш -тўрт клапанлик цилиндри (300 от кучига эга) билан чиқарилмоқда.

ЭЛЬДОРАДО

«Cadillac» нинг янги авлодига мансуб бўлган яна бир моделларидан бири бу Эльдорадо бўлиб, икки эшикли, купе вариантида чиқарилмоқда. 1993 йилда унинг ўзидан олдинги моделга нисбатан кузови аэродинамикаси анча яхшиланди ва катталаштирилди. Ушбу автомобиллар V.8"Novfhstav» маркали иш ҳажми 4,6 литрлик, 274 ва 299 от кучига эга бўлган двигателлар билан жиҳозланди ҳамда уларнинг электрон бошқариш подвесласи ва буксовкага қарши системалари бор. База моделидан ташқари, сотиб олувчилар «Touving Coupe» маркали, кенг профилли резиналик, кучлантирилган шассига эга бўлган спорт модификацияли автомоделларига ҳам буюртма беришлари мумкин.

ЮВИНИШДА ҚАЙСИ СУВ ФОЙДАЛИ

Ювинадиган сувнинг қай даражада бўлишини, унинг организмга қандай таъсир қилишини биласизми? Баъзан тери маълум сув ёки айрим совунларни қабул қилолмай қолишининг сабаби қуйидагича:

Таркибида кальций тузлари, магний ва бошқа минераллар миқдори кўп сувлар оғир сувлар дейилади. Бундай сувларда ювиниш ғоят зарарлидир. Аммо бу сувларни қайнатиш йўллари билан юмшатиш мумкин. Бунинг учун 1 литр сувга чорак чой қошиқ истеъмол содаси, ярим чой қошиқ барот кислотаси, 1 ош қошиқ глицерин қўшилади.

Ҳаммага маълумки, терининг доимий тозалиги сувга боғлиқ. Териси тоза кишининг руҳи енгил, кайфияти яхши бўлади.

Покланиш гигиенаси ҳақида фикр юритар эканмиз, қуйидагиларга амал қилишингизни тавсия этамиз:

Чўмилаётган пайтингизда ваннага бир қошиқ асал солиб юборсангиз танангиз енгиллашади.

Райҳон, ялпиз солиб қайнатилган сувда ювинсангиз, шамоллашни олдини олибгина қолмай, танангиздан хушбўй ҳид таралиб туради.

Сувга 23-24° илиқликдаги сутдан қўшиб юборсангиз терингизнинг ранги тиниқлашади.

Майда тошчалар устида оқаётган, қуёш нури тегиб турган оқар сув терини таранглаштиради.

Қор ва ёмғир суви терини юмшатади.

Юмшоқ ва илиқ сувда ювиниш организмда қон айланишни меъёрлаштиради.

Умуман олганда илиқ сувда (35 С) ювинган афзал. Бунда асаблар дам олади. Лекин шуни ҳам унутмаслик керакки, танани доимо илиқ сувга ўргатиб қўйиш ҳам яхши эмас. Қисқаси иссиқ ва совуқ сувда ювинишда меъёрни сақлаш фойдадан холи эмас.

Муяссар ШАМСИЕВА,
шифокор

Юзларингиз чиройли, кўзларингиз мафтункор.
Сумбул сочли малагим бизни қилманг интизор...

Фойдали маслаҳатлар

ЛИБОСЛАРДАГИ ДОҒЛАРНИ ТОЗАЛАНГ

Сут доғи новшадил спирти ва сув қоришмаси билан ишқалаб кетказилади. Доғдан тозаланган жойни илиқ сувга бир оз сирка қўшиб чайиш кифоя.

* * *

Қизил шароб доғи лимон кислотасининг 10% ли эритмасида тозаланади.

* * *

Кофе билан шоколад доғини бир стакан сув, бир чой қошиқ глицеринда ювинг. Совун суртманг. Кетмаса тенг миқдорда новшадил спирти билан сув аралаштирилган аралашмада кетказилади.

* * *

Чой доғи спирт қўшилган сувда артиб кетказилади.

* * *

Сиёҳ доғини сут билан намлаб, сўнг совун билан ювсангиз йўқолади.

* * *

Очиқ рангли кийимдаги эски ёғ доғларини кетказиш учун сув билан картошка унидан атала тайёрлаб, бир неча соат доғ устига қўйиб қўйилади. Мато сиртидаги доғ излари бензинга ботирилган латта билан артиб кетказилади.

Зулфия ЗОКИРОВА
тайёрлади.

Масаллар

ЖИҒИЛДОН ВА ТИШ

Жиғилдон тиш чайнаб берган учта ўрикдан баҳра олгач:

— Мағзиям асалдир, данагини чақ, — деди тишга

— Чақишга кучим етмас, тошга-чи писандмас. У топилгунча ўриклардан лаззатланиб тур. Хўп дегин, — илтимос қилди тиш.

— Аввал кучингни синаб кўр. Зора бахтимга... — зорланди жиғилдон. Тиш қарс-қурс қилиб биринчи данакни чақди. Мағзини чайнади.

— Ширин экан. Чақ яна, — уни ютгач яна истаб, ошиқди жиғилдон.

Яна қарс-қурс... Учинчи «қарс-қурс»га чидолмаган тиш синиб, оғришга тушди. Милки пуфакдек шишди.

— Яримта тиш оғриқдан азобда-ю, жиғилдон эса ўз илинжида — Данакни-ку энди чақолмайсан. Қолган юмшоққина ўриклар нима бўлади.

— Битта мағизни кўпроқ ейман деб мени нотавон қилдин-ку, яна...

ҒАЛВИР ВА ЭЛАК

Ғалвир:

— Мунча имиллайсан. Удли-шудли бўлиб, ишнинг кўзини билсангчи. Мени қара: Унча-мунча донни кўрдим демай дарров элаб ташлайман.

Элак:

— Шошқалоқлаб қилган ишинг менга юк бўлиб тушганини наҳот билмасанг. Эзилиб ишлашим сен туфайли-ку, ўзингни мақтаб, яна сўз билан эзганинг ёмон.

Ғани АБДУЛЛАЕВ

РАНГЛАР ВА РУҲИЯТ

-Рангларнинг ҳам сеҳри борми дерсиз. Ҳа албатта, бу бўлиши мумкин эмас дейсизми? Унда янглишасиз?

Қайси рангни ёқтиришингиз, ўзингиз билмаган ҳолда хулқингиздаги ўзгаришларни, ички кечинмаларингизни ифодалайди.

Яшил рангни ёқтирсангиз, сизнинг ақлан толиққанлигингизни билдиради. Бу ҳолда ҳадеб муаммолар устида бош қотиравермай, бироз ҳордиқ чиқаришингиз, ўзингиз севган машғулотлардан бири билан шуғуллансангиз маъқул.

Оч яшил рангни яхши кўришингиз нозик туйғулар эгаси эканлигингиздан далолат беради. Нимадандир беҳад хурсандсиз, аммо мақсадингиз ўзингизга ҳам ноаён.

Расм дарсларида сариқ қаламни кўпроқ безовта этувчи болалар ҳазилкаш, хаёлпараст ҳам озгина алдоқчи бўладилар. Улар доимо келажак хаёли билан яшайдилар. Унга ишониб, катта умид қиладилар.

Қизил ранг ишқибозлари кўпинча қулоқсиз, аммо фаол, чаққон ва қизиққондирлар.

Кўк ранг бўлса, яшил рангнинг акси, яъни уни вазмин, барча ишларни шошмасдан бажарувчи «бемалолхўжа»лар хуш кўришади. Кўрпачада бемалол чўзилиб китоб ўқиш — уларнинг севимли машғулотлари. Бундай болалар бағри кенг, сахий бўлишади. Улар ўртоқларига турли нарсалар бериб, уни қайтиб олишни хаёлларига ҳам келтиришмайди.

Дадаси, ойиси-ю, ўқитувчиларидан баъзан бола эмас, оловсан-а, деб танбеҳ эшитувчи болалар олов рангни кўпроқ ёқтиришади, чунки улар шўх, асабий бўлишлари билан бирга, бақириб, баланд овозда гапиришади.

Қора рангни ҳатто энг тўполончи ва безори болалар ҳам ёмон кўришади.

БИЛАСИЗМИ?

Менга кулранг ёқадими, йўқми, деб бош қотириш, қаттиқ чарчаш аломатидир.

Оқ рангни «икки»ларни унутиб, янги чорак бошланганидан қувонадиганлар ранги деса бўлади.

Ҳа, нега аҳён-аҳёнда мовий осмонга қарайсиз? Бошқача қилиб айтганда, ҳаво рангни бошқа ранглардан устун қўювчилар кўнгилчан, самимий бўлиб, қушлар каби самода парвоз қилишни орзу қиладилар.

Пушти ранг нафосат рамзи бўлгани сабабли, уни аксарият қизлар яхши кўрашади.

Юнусжон ФАЙЗИЕВ
тайёрлади.

ХИВАНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТАЙЁРГАРЛИК АВЖИДА

Бугунги кунда Хива шаҳри ўзининг 2500 йиллик тўйини кутиб олиш иштиёқида ёнмоқда. «Хоразмқурилиш», «Хоразмсувқурилиш», «Жанубгазқурилиш» ва бошқа қурилиш бошқармаларининг қўлигул қурувчилари кенг қамровли таъмирлаш ишларини олиб борган ҳолда азим шаҳарни яшартирмоқдалар. Давлат бюджетидан ажратилган 80 млн. сўм пул ана шундай хайрли ишга сарфланаётир.

Айни пайтда 15 та ёдгорликда иш олиб борилаяпти. Мусо Тўра мадрасаси, Чодра ҳовли, Асфандиёр қабулхонаси, Бикажонбика мадрасаси, Дўстона мадрасаси, Ота дарвозасида таъмирлаш ва кошинлаш ишлари сифатли якунланган. Муҳаммад Аминхон мадрасаси ва минорасидаги араб ёзувлари эса моҳир кошинчи Рустамбой Тоҳиров еткачилигида тўла қайта тикланди. Афсонавий Калтаминор ҳам ўзининг гўзаллигига қайтиб, яшариш арафасида турибди. Шу йилнинг октябрь ойигача яна тўртта объектда кошинлаш ишларини якунлаш режалаштирилган.

ХИВАДА НЕЧТА ХОН ЎТГАН?

Албатта, бу савол кўпчиликни қизиқтиради. Чунки ҳар бир ҳукмдорнинг ўзига яраша тарихи, қисмати мавжуд. Айрим хонларга атиги икки ой, бир ҳафта, ҳатто бир ярим кунгина тахтда ўтириш насиб этган.

1991 йилгача Хивада 47 хон ўтганлиги аниқланган эди. Бироқ 1995 йилга келиб, ижодий изланишлар самараси ўлароқ, Хива хонлари рўйхати 49 кишига етказилди.

Бунинг боиси шуки, кўплаб манбаларда Хива 1598 йилдан бошлаб «Хоразм пойтахти» деб эълон қилинганлиги баён этилади. Аслида эса шунгача ҳам Хива йирик тараққий этган шаҳар бўлган ва пойтахтликка муносиб топилган.

Иқтидорли тарихчи Комилжон Худойберганов яқинда «Хива хонлари шажараси» рисоласини чоп қилдирди. Бу нодир рисола Хива хонлиги тарихини бир қанча янги маълумотлар билан тўлдирди. Муаллиф қабр ёзувларини ўрганиб, айрим хонларнинг туғилган, вафот қилган саналарига аниқлик киритган. Шу билан биргаликда яна етти нафар ҳукмдорнинг шахсиятини аниқлаб, Хива хонлари рўйхатини 56 кишига етказган.

Ж. НУРИММАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Спорт

РОМАРИО ЎЙИНДАН ВАҚТИНЧА ЧИҚДИ

Ҳозир Испаниянинг «Валенсия» командасида ўйнаётган бразилиялик машҳур тўп устаси Ромарио «Наранха ўлжаси» турнирида «Валенсия» ва «Фламенго» жамоалари ўртасида бўлган учрашувда жиддий шикастланди. У энди бир ярим ой давомида майдончага туша олмайдиган, яъни Испания биринчилиги учун ўтказиладиган чемпионатнинг дастлабки турларида қатнаша олмайдиган бўлди.

Ромарионинг кўрикдан ўтказган «Валенсия» шифокорлари оёғининг пайи узилганлигини аниқлашган. Бу воқеа ўйиннинг 30-минутида у ётган ҳолда боши узра қаттиқ зарба билан тўп тепаётганда содир бўлган. Ўша пайтда «Валенсия» 1:0 ҳисобида олдинда эди.

ХАВФСИЗ КЕЛАЖАК УЧУН

14 — 16 сентябрь кунлари пойтахтимиз Тошкентда «Марказий Осиё — ядро қуролидан холи ҳудуд» Халқаро анжумани бўлиб ўтади

Ўз мустақиллигининг дастлабки кунлариданоқ тинчликсеварлик ғоялари билан халқаро майдонга чиққан Ўзбекистон истиқлолнинг қисқа даври ичида бу борада қатор ташаббусларни илгари сурди. Жумладан, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 1993 йилнинг 28 сентябрида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 48-сессияси ҳамда 1995 йилнинг 24 октябрида ушбу ташкилотнинг 50-юбилей сессияси минбарларидан туриб Ўзбекистон Марказий Осиё минтақасини ядро қуролидан холи ҳудуд деб эълон қилинишининг қатъий тарафдори эканлигини таъкидлаган эди. Юртбошимизнинг бу ташаббуси халқаро ҳамжамият томонидан қизғин қўллаб-қувватланиб, Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг шу йили февраль ойида Алмати шаҳрида бўлган учрашувларидан кейин халқларимиз иродасини ифодаловчи ғояга айланди. Бу нарса «Марказий Осиё — ядро қуролидан холи ҳудуд» номли халқаро анжуман ўтказишга туртки берди. Мазкур халқаро анжуман 14—16 сентябрь кунлари пойтахтимиз Тошкентда бўлиб ўтади.

Тошкент халқаро анжуманига жиддий тайёргарлик кўриш анча эрта бошлаб юборилди. Хусусан, жорий йил бошларида мамлакатимиз пойтахтида Норвегия, Россия, Америка Қўшма Штатлари, Япония, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Тожикистон давлатлари мутахассислари билан ҳамкорликда анжуманга ҳозирлик кўриш масалаларига бағишланган маслаҳат кенгашлари, ишчи семинарлар ўтказиб туриш йўлга қўйилди. Ўзбекистон Марказий Осиёни ядро қуролидан холи ҳудуд деб эълон қилиниши борасида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти (ЕХҲТ), Атом энергияси бўйича халқаро агентлик (МАГАТЭ) билан яқин ҳамкорликда иш олиб борди.

«Марказий Осиё — ядро қуролидан холи ҳудуд» Халқаро анжумани Марказий Осиё давлатлари, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо мамлакатлар Ташқи ишлар вазирлари даражасида бўлиб ўтади. Унда, шунингдек, бир қатор халқаро ташкилотларнинг вакиллари иштирок этадилар. Тошкент Халқаро анжумани доирасида учта ишчи сессия бўлиб ўтади. Уларнинг иштирокчилари ядро қуролидан ҳоли ҳудудларни барпо этиш борасидаги халқаро тажрибалар, уларни Марказий Осиё шароитида қўллаш каби муҳим масалаларни кўриб чиқадилар.

Тошкент халқаро анжуманига тайёргарлик минтақа ва халқаро йўналишда олиб борилди. Хусусан, республикамиз ташқи ишлар вазирлигининг хориждаги ваколатхоналари вакиллари ҳам ўз ҳамкасблари билан фаол консультациялар ўтказиб турдилар. Жумладан, шу йил апрель ойида Тошкентда «Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома»га аъзо давлатларнинг 2000 йилда ўтказиладиган конференциясига тайёргарлик кўриш қўмитасининг биринчи сессияси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ҳайъати томонидан шу йил сентябрь ойида мамлакатимиз пойтахтида «Марказий Осиё — ядро қуролидан холи ҳудуд» шиори остида халқаро анжуман ўтказиш режаси эълон қилинди. Бу ташаббус қўмита ва унга аъзо давлатлар томонидан қизғин қўллаб-қувватланди ҳамда Тошкент халқаро анжуманида ўттиздан ортиқ мамлакат ва халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этиш хоҳишини билдирдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Қуролсизланиш бўйича ҳайъатининг шу йил май ойида бўлиб ўтган сессиясида эса Марказий Осиёнинг беш давлати вакиллари ҳамкорлигида тайёрланган «Тегишли минтақа давлатлари ўртасида ихтиёрий равишда имзоланган аҳдлашув асосида ядро қуролидан холи ҳудуд ташкил этиш» номли ишчи ҳужжат қабул қилинди. Шунингдек, Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг шу йил февраль ойида имзоланган Алмати Декларацияси ҳам БМТнинг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди.

14—16 сентябрь кунлари Тошкентда ўтказиладиган «Марказий Осиё — ядро қуролидан холи ҳудуд» Халқаро анжуманига дунёдаги кўплаб ядровий давлатлар ҳам, жумладан, Хитой, Россия, Америка Қўшма Штатлари ва Европадаги мамлакатлар ўзларининг ижобий муносабатларини билдирдилар. Албатта, бу анжуманинг Ўзбекистон пойтахтида ўтказилишида ҳам чуқур маъно бор. Чунки, ҳозир жаҳондаги энг илғор давлатлар Ўзбекистонни Марказий Осиёдаги тинчлик ва барқарорликнинг асосий кафолати деб ҳисобламоқдалар.

Хуллас, «Марказий Осиё — ядро қуролидан холи ҳудуд» халқаро анжуманининг очилишига саноқли кунлар қолди. Ушбу анжуман халқаро ҳаётнинг энг муҳим воқеаларидан бири бўлиб қолади. Тошкент Халқаро анжумани нафақат минтақавий, балки ялпи тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Зотан, юртбошимиз Ислом Каримов таъкидлаганларидек, ялпи, умумжаҳон хавфсизликка фақат минтақавий хавфсизлик орқалигина эришиш мумкин.

Хайрулло НУРИДДИНОВ,
шарҳловчи

Спорт- дўстлик элчиси. Ўзбекистон ва Украина авиаходимлари спортнинг турли соҳаларида ўзаро куч синашишлари яхши анъанага айланиб қолган. Яқинда юртдошларимиз Киевга сафар қилишди. Қуйида ана шу ташриф ҳақида ҳикоя қиламиз.

ЯШИЛ МАЙДОНДАГИ КУТИЛМАГАН ҒАЛАБА

Бу йил ёз давомида Украинада жуда кўп ёмғир ёққанини кўп эшитдик. Украина-Ўзбекистон авиаходимлари футбол ўйини куни ҳам шивалаб ёмғир ёға бошлади. Бу эса ўйиннинг боришига ўз таъсирини ўтказди, албатта. Кутилмаганда дастлабки дақиқаларданоқ ўзбекистонликлар ўйинда ташаббусни қўлга олишди. Рақиб дарвозаси яқинида икки маротаба ўнг бурчакдан эркин зарба билан тўпни ўйинга киритиш чоғида Ботир Отабоев айнан ёмғир ёғаётганини ҳисобга олиб кучли зарбалар берди. Мезбонлар анчагача ўз ўйинларини топа олишмади дейиш мумкин. Ҳимояда айникса Владимир Кит ва Вадим Шишко ўзларини кўрсатишди.

Иккинчи таймнинг дастлабки дақиқалари мезбонлар ўйинда бурилиш ясашга астойдил аҳд қилишганини кўрсатди. Кетма-кет ҳужумлар Александр Чернишев қўриқлаган дарвозага тўп киритилиши билан якунланди. Аммо йигитларимиз ўйинда аста-секин бурилиш ясашга эришишди. Аввалига Ботир Отабоев бошлаган ҳужумни Рамиз Гарифуллин давом эттириб, тўпни жарима майдончасига ногаҳон етиб келган Вадим Шишкога узатди. Юртдошимизнинг зарбаси аниқ бўлди ва ҳисоб тенглашди — 1:1. Мезбонлар ғалабани қўлга киритиш учун яна ҳужумга зўр беришди. Лекин ўйин якунланишига саноқли дақиқалар қолганда яна бир қарши ҳужум футболчиларимизга муваффақият келтирди. Бу гал Рамиз Гарифуллиннинг ўзи ҳужумни самарали якунлади. Ўйин охиригача 2:1 ҳисоби ўзгармай қолди.

ЯРИМ ОЧКОНИНГ ҚАДРИ

Ўзбекистон ҳаво йўллари авиокомпания қарашли. Биринчи кундан сўнг 3:1 ҳисобида олдинда бораётган эдик. Авиатаъмирлаш заводи бешинчи цехи муҳандиси Владимир Ан командада энг яхши натижа кўрсатди. Лекин шахмат бўйича спорт усталигига номзод, украин авиаходимлари орасида шахматда пешқадамлик қилувчи Владимир Тараненконинг маҳоратини тан олишга тўғри келди. Бунинг устига аэропорт бош механиги хизмати муҳандиси Василий Чигарин учрашувлардан бирида қулай вазиятда туриб ўйинни ғалабагача олиб бориш ўрнига, рақибини аядими, дуранга рози бўлиб қўя қолди. Оқибатда ютқазмаслигимиз учун балки айнан ўша ярим очко етмагандир.

«ОСИЁДА ЭНГ КУЧЛИ»

Стол тенниси бўйича беллашувлар ўзбекистонликларнинг тўла устунлигида ўтиб, Авиатаъмирлаш заводи металлизатори Александр Чернишев ва командадошларининг мутлақ ғалабаси билан якунланди. Украинлар Сашани «Осиёнинг энг кучли теннисчи авиатори» деб бир неча бор эътироф этишлари қувонарли ҳолдир. Катта теннисда ҳам авиаходимларимиз устунлик қилишди. Умумий якунда «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси командаси ғолиб деб топилди.

***

Киевнинг «Борисполь» аэропорти касаба уюшмасида бўлиб ўтган суҳбат вақтида ҳар икки томон авиаходимлар ўртасида спортнинг оммавийлигини ошириш йўллари хусусида фикр алмашилди. Келгусида ўтказиладиган мусобақалар дастурига сузиш, мерганлик, кросс каби спорт турларини киритиш ҳақида келишиб олдилар. Сентябрнинг иккинчи ярмида киевлик авиаспортчиларнинг Тошкентга ташриф буюриши режалаштирилган. Авиаходимларнинг Украинага ташрифи «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси раҳбарияти ва авиаходимлар касаба уюшмаси марказий қўмитаси кўмагида амалга оширилди.

Мирзаҳаким ТЎХТАМИРЗАЕВ

Спорт

МУНОСИБ ТАЙЁРГАРЛИК

Биз Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортнинг олимпия, оммавий турлари ва спорт ўринбосарларини тайёрлаш бошқармасининг бошлиғи Ғайрат Содиқович Ражабов билан юртимиз спортчиларининг мазкур йирик мусобақаларга тайёргарлиги тўғрисида суҳбатлашдик.

- Биз Алматидаги нуфузли мусобақаларга барча спортчиларимизнинг махсус дастур-режа асосида пухта тайёрланишига ҳаракат қилдик. Ўқув-машқ йиғинларини ўтказдик, халқаро мусобақаларда иштирок этдик. Энг муҳими, республикамиз спортчилари қозоғистонликлар сингари мусобақаларда тўла дастур бўйича, яъни барча 14 спорт турида қатнашадилар. Қирғизистонликлар сув палоси, Туркманистон спортчилари эса баскетбол ва волейбол (аёллар) ҳамда велоспорт (трек) бўйича баҳсларда иштирок этмайдилар.

Энди спортчиларимизнинг II Марказий Осиё ўйинларига тайёргарлиги ҳақида тўхталадиган бўлсак, ҳар бир спорт бўйича имкониятларимизни ҳисобга олган ҳолда тайёрландик. Жумладан, Янгибоғда жойлашган баҳаво, барча тегишли шарт-шароитларга эга спорт базаси кўпгина спортчиларимизни ўйинларга тайёрлашда муҳим омил вазифасини ўтади.

Ўйинлар Низоми дастурини бир ярим йил илгари олганмиз. Шу юзасидан қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқиб, тайёргарлик ишлари олиб борилди. Бир сўз билан айтганда, бизнинг асосий рақибларимиз мезбонлар ҳисобланади. Улар Атланта олимпиадасида учта олтин, тўртта кумуш, иккита бронза медалларини қўлга киритдилар. Ўйлаймизки, спортчиларимиз ҳам бўш келишмайди. Биз Ўзбекистоннинг спорт мамлакатига айланаётганлигини намойиш этишимиз керак.

БИЗГА ҒАЛАБА БЕГОНА ЭМАС

Хислат АББОСОВ, республика олий спорт маҳорати мактаби директори, республика баскетбол федерациясининг вице-президенти:

- Биз мазкур мусобақаларда қатнашиш учун баскетбол, волейбол бўйича эркаклар ва аёллар жамоаларини тайёрладик. Баскетбол (эркаклар) жамоасининг асосини Тошкентнинг МХСК жамоаси таркибидаги ўйинчиларни ташкил этади. Уч ўйинчи эса Бухородан чақирилди. Асосий тайёргарликни Ҳиндистонда ўтказиб, Осиё чемпионлари Кубоги учун Ҳиндистон, Шри Ланка командалари иштирокида саралаш туркумида қатнашди. Унда барча рақибларни енгиб, биринчи ўринни олдик. Индонезияда ўтган финал туркумда эса 12 жамоа ўртасида еттинчи ўрин насиб этди. Кейин 21 кун давомида Хитойдаги халқаро мусобақаларда қатнашиб, 7 ўйиндан бештасида ғолиб бўлишга муваффақ бўлдик.

Эркаклар баскетбол жамоамизга бугунги кундаги энг кучли ўйинчиларимиз - О.Левин, С.Ишченко, Т.Аббосов, Ф.Форилов, Б.Миродилов, Р.Абдураҳмонов, З.Хабибуллинлар таклиф этилган. Асосий рақибларимиз - Қозоғистон ва қирғизистонлик баскетболчилар билан 1-2 ўринлар учун кураш олиб борамиз. Марказий Осиё ўйинлари волейболчи аёлларимиз учун сентябрь ойининг охирида Филиппинда ўтадиган Осиё чемпионати олдидан муҳим тайёргарлик босқичи ҳам бўлади.

КУРАШЧИЛАРИМИЗ «ЖАНГ»ГА ТАЙЁР

Раҳмонберди АҲМЕДОВ, спорт яккакурашлари бўйича республика олий спорт маҳорати мактабининг директори:

- II Марказий Осиё ўйинларига бокс, эркин кураш, юнон-рум кураши, дзюдо, оғир атлетика, қиличбозлик турлари бўйича спортчиларимиз етарли даражада тайёргарлик кўришди. Алматида юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилишга тайёрдирлар. Айниқса, чарм тўп усталаридан кўнглимиз тўқ. Улар аввалги Осиё ўйинларида қатнашиб, учта олтин, тўртта кумуш, тўртта бронза нишонларининг соҳиби бўлиб қайтишди. Дзюдо, эркин кураш, оғир атлетикачиларимиз ҳам қатор халқаро мусобақалардан медаллар шодаси билан қайтишди.

Курашчиларимиз учун охирги ўқув-машқ йиғинлари Қибрайда ўтди. Марказий Осиё ўйинларига яхши тайёргарлик кўришимиз борасида Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия қўмитаси ҳамда Республика Олимпия қўмиталаримиз мададини ҳар қадамда сезиб турдик. Алматида Игор Халилов (оғир атлетика), Тўлқин Турғунов, Сергей Михайлов (бокс), Андрей Штурбабин, Армен Багдасаров (дзюдо) каби маҳоратли спортчиларимиздан фақат ғалабалар кутиб қоламиз.

ОМАДЛИ ЙИЛ БЎЛДИ

Самук ОБИДОВ, Ўзбекистон Республикаси теннис федерациясининг бош котиби:

- Бу йил теннисчиларимиз учун омадли йил бўлди. Улар кўпгина халқаро мусобақаларда муваффақиятли қатнашишди. Бинобарин, бу йилги Президент Кубоги мусобақалари ҳам Челленжер даражасидан ўсиб Ай-Ти-Пи тур-профессионал мусобақалари қаторидан ўрин олди.

Теннисчиларимиздан А.Маҳкамов профессионал теннис ассоциациясининг қимматли очколарига эга бўлиб, илк бор Президент Кубогининг асосий беллашувларида қатнашади.

Асосий теннисчиларимиз Президент кубоги мусобақаларида иштирок этгани, шунингдек, 19-21 сентябрь кунлари бўлиб ўтадиган «Дэвис Кубоги»да қатнашишлари учун Алматига иккинчи таркибни жўнатяпмиз.

Маълумки, Алматида 2 тадан эркак ва аёл теннисчилари жуфт мусобақаларда қатнашади. Энг кучли теннисчиларимиздан Ирода Тўлаганова Канадада ўтган 16 ёшгача бўлган қизлар ўртасида жаҳон кубоги баҳсларида қатнашаётганлиги сабабли, иккинчи Марказий Осиё ўйинларида республикамиз шарафини Наталья Никита ва Лилия Биктековалар ҳимоя қилишади.

Хусусийлаштириш инвестиция фонди
"МЕРОС - САРМОЯ"

Қимматбаҳо қоғозлар бозорида фаолият олиб бориш учун рухсатнома рақами № 502,3 февраль 1997 йил
Устав фонди миқдори - 50000000 сўм
Бир акциянинг баҳоси - 100 сўм
"МЕРОС - САРМОЯ" ХИФнинг акциялари халқ банки ва Турон банкининг барча бўлимларида сотилмоқда. Шунингдек, иш жойингизда иш ҳаққингизни ўтказиш йўли билан ҳам олсангиз бўлади.
"МЕРОС - САРМОЯ" ХИФнинг акциялари сармоян — сизнинг ишончли ҳимоячиси ва фарзандларингиз учун бебаҳо меросдир!
Мурожаат учун манзил:
Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси 73-а уй, "Ёғмойтамакисаноат" уюшмаси биноси, 1-қават.
Тел (3712) 55-52-98.

«МЕРОС-САРМОЯ» ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ИНВЕСТИЦИЯ ФОНДИ ИККИНЧИ ЭМИССИЯСИ БАЁННОМАСИ

Фонднинг иккинчи эмиссияси баённомаси 15-14-1-1159/2 сон билан 1997 йил 12 майда рўйхатдан ўтган. «Мерос-Сармоя» хусусийлаштириш инвестиция фонди (кейинчалик ХИФ деб юритилади) очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти тарзида яратилди. ХИФнинг номи: «Мерос-Сармоя» хусусийлаштириш инвестиция фонди. У юридик шахс сифатида Ўзбекистон Республикаси адлия вазирлиги томонидан 1996 йил 3 декабрда 858-сон билан рўйхатга олинган. ХИФ ёпиқ турдаги инвестиция фонди ҳисобланади. Унга Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк Қўмитаси қошидаги қимматли қоғозлар ҳаракатини мувофиқлаштириш ва назорат этиш Марказининг инвестицион институт сифатидаги 502-сонли лицензияси 1997 йил 3 февралда берилган. Унинг юридик ва почта манзили:

700015 Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси 73а-уй.
Банк реквизити: Ҳисоб рақами 20210000201236373001 СТАКБ «АСАКА» МФО 00416.

Қимматли қоғозлар ҳақидаги маълумотга кўра, ХИФ «Мерос Сармоя»нинг қимматли қоғозлари — бу оддий акция бўлиб, умумий ҳажми 49340000 сўм миқдорида, ҳар бир акциянинг номинал баҳоси 100 сўм, 493400 донадан иборат. Мазкур акциялар эмиссия рўйхатиданўтган пайтданбошлаб сотилмоқда. У пулсиз шаклда бўлиб, 6 ой давомида сотилади. ХИФ акцияларининг тўлови фақат нақд пул орқали амалга оширилади.

Фуқаролар акцияларни халқ банки ва Турон банкининг барча шоҳобчаларидан, «Мақсад-ҳамкор» бошқарув компаниясининг Тошкент шаҳар Нукус кўчасидаги 73а-уйда жойлашган фонд магазинидан сотиб олишлари (обуна бўлишлари) мумкин. Акциялар фақат Ўзбекистон Республикаси фуқароларига, ҳар бир кишига 100 донагача сотилади.

ХИФ бошқарувининг олий органи акциядорларнинг умумий мажлиси ҳисобланади. Мажлислар орасидаги бошқарувнинг олий органи кузатув кенгаши саналади.

«Мақсад-ҳамкор» бошқарув компанияси юридик шахс сифатида Ўзбекистон Республикаси адлия вазирлигида 1997 йил 7 январда 888-сон билан рўйхатга олинган бўлиб, унга 1997 йил 19 февралда 474-сонли лицензия берилган.

Аудитор-«Консаудитинформ» агентлиги. Унга Давлат Мулк Қўмитаси қошидаги қимматли қоғозлар ҳаракатини мувофиқлаштириш ва назорат этиш Маркази томонидан 1996 йил 5 июнда 243-сонли лицензия берилган.

«Вақт миллий депозитарий» ҳиссадорлик жамияти ХИФнинг депозиторидир. У адлия вазирлигида 99-сон билан 1994 йил 19 августда рўйхатдан ўтган.

ХИФ «Мерос-Сармоя» хусусидаги қўшимча маълумотларни Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси 73а-уйдан ёки 55-52-98 номерли телефон орқали олиш мумкин.

ИШОНЧ — Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси нашри

Бош муҳаррир: Саидакром САЙДВАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Л.ГУЛЬ, Э.ЁҚУБОВ, Ф. МУЛЛАЖАНОВ, М. ОТАҚУЛОВ, А.СИЛЕЕНКОВ, А.СУЛТОНОВ, М.ТУЛАГАНОВА, Р.УБАЙДУЛЛАЕВА, Б.УМУРЗОҚОВ, А.ФАРМОНОВ, Ф.ХОЖИҚУЛОВА, Х.ШАЙХОВ, Ф.ШОҲИСМОИЛ, З.ҚОДИРОВ.

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78

БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ-56-85-66.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-82-18, Наманганда - 6-22-10, Самарқандда - 35-64-24, Фарғонада - 24-58-43, Урганчда - 6-03-40, Қаршида - 5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, "Правда Востока" кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Формати А-2. ҳажми 2 босма табоқ